

Verbonden partijen waterschap Aa en Maas

(versie 13 oktober 2023)

Inhoud

1.	Aquaminerals.....	2
2.	Aquon	4
3.	Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC).....	9
4.	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	12
5.	Het Waterschapshuis (hWh).....	16
6.	Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant	21
7.	Noord-Brabantse Waterschapsbond (NBWB)	24
8.	Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank)	26
9.	NV Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)	32
10.	Unie van Waterschappen (UvW)	40
11.	Meervoudige centrumregeling Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel	46

1. Aquaminerals

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Aquaminerals B.V.
Vestigingsplaats	Nieuwegein
Rechtsvorm	B.V.
Ingangsdatum	1 januari 2018
Portefeuillehouder	Suzanne de Zoeten
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Suzanne de Zoeten (Peter Verlaan is gemachtigd om Aa en Maas te vertegenwoordigen in de AvA)
Verantwoordelijk directielid	Peter Verlaan
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Ferdinand Kiestra, Advies Zuiveren
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Eric Quax (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	Aquaminerals verzorgt de afzet van grondstoffen die vrijkomen uit het zuiveringsproces. Het gaat hierbij in eerste instantie om cellulose en struviet. Daarnaast vervult ze, om stagnatie in de slibverwerking te voorkomen, vanaf juli 2021 in opdracht van de UvW de regie over de collectieve incidentencapaciteit in slibverwerking van de Nederlandse waterschappen.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder met stemrecht
Deelnemende partijen	Alle drinkwaterbedrijven in Nederland, waterschappen A&M, AGV, ZZL, HHNK, HSR, DELF, DOM, BD, WBL.
Relatie met programma	Schoon water
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	In het kader van de circulaire economie en duurzaamheid
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	- Langdurige relatie om ontzorgd te worden bij het afzetten en vermarkten van rest- en grondstoffen. In de beginperiode in het bijzonder gericht op de afzet van struviet en cellulose, op termijn wellicht ook voor andere producten. - Toezien op verder acquireren van waterschappen als deelnemer om

			zodoende in de toekomst groter aanbod (gezamenlijke afzet) en daarmee grotere schaalvoordelen te kunnen bewerkstelligen.	
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			n.v.t.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Aandelenkapitaal ter waarde van € 40.000 nominaal (546 aandelen; vanaf 1jan2023: 3.6% van totaal)	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 847.400	€ 2.017.000	€ 1.117.300	€ 2.437.100
2019	€ 1.117.300	€ 2.437.100	€ 1.298.700	€ 3.474.900
2020	€ 1.298.700	€ 3.474.900	€ 1.315.588	€ 3.648.864
2021	€ 1.315.588	€ 3.648.864	€ 1.433.884	€ 2.426.346
2022	€ 1.433.884	€ 2.426.346	€ 1.700.174	€ 3.491.759
2023	€ 1.700.174	€ 3.491.759	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	n.v.t.	n.v.t.	€ 8.670.800	€ 115.400
2019	n.v.t.	n.v.t.	€ 11.134.200	€ 147.637
2020	n.v.t.	n.v.t.	€ 15.792.900	€ 286.484
2021	n.v.t.	n.v.t.	€ 17.278.900	€ 225.459
2022	n.v.t.	n.v.t.	€ 17.960.800	€ 274.556
2023	n.v.t.	n.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	n.v.t.	n.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Ontwikkelingen verbonden partij				
Het streven van zowel Aquaminerals als Aa en Maas is om in de nabije toekomst steeds meer waterschappen aan te laten sluiten als aandeelhouder van Aquaminerals om zodoende een grote in gezamenlijkheid rest- of grondstoffen af te kunnen zetten en daarmee betere tarieven te kunnen afdwingen.				
Beleidsmatige en financiële risico's				
Financieel wordt het risico beperkt tot de waarde van het aandelenkapitaal. Beleidsmatig bestaat er geen tot zeer beperkt risico doordat de afzet voor de drinkwaterbedrijven enerzijds en voor de waterschappen strikt administratief gescheiden blijft. Indien gewenst kan op elk moment uit Aquaminerals gestapt worden. De waarde van het aandelenkapitaal zal alsdan uitgekeerd worden. Het jaarlijkse resultaat van Aquaminerals is nagenoeg nihil omdat de volledige opbrengst in aftrek van de handling fee wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders. Aquaminerals streeft daarmee geen winst na. Het vreemd vermogen van Aquaminerals bestaat volledig uit kortlopende schulden en overlopende passiva. Overigens hanteert Aquaminerals een streefnorm voor de solvabiliteit van 30% en een ondergrens eigen vermogen van ca € 1,2 mln. (jaarsalaris medewerkers in vaste dienst).				

2. Aquon

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Aquon
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch (statutair)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	1 juli 2011
Portefeuillehouder	Suzanne de Zoeten
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Lid DB/AB Aquon: Suzanne de Zoeten Plaatsvervanger: Sikko Oegema
Verantwoordelijk directielid	Peter Verlaan
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Rob Merkelbach (Onderzoek en monitoring)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Mark Peters (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	Aquon verricht laboratoriumonderzoek en heeft als doel te komen tot vergroting van efficiency, vermindering van kwetsbaarheid, benutting van de mogelijkheden tot continue kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en versterking van innovatiekracht.
Bestuurlijk belang	Zetel in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur met stemrecht
Deelnemende partijen	Waterschappen Aa en Maas, De Dommel, Brabantse Delta, Schieland en Krimpenerwaard, Delfland, Rijnland, Hollandse Delta, Rivierenland en De Stichtse Rijnlanden.
Relatie met programma	Schoon water
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Aquon verricht monstername- en laboratoriumwerkzaamheden t.b.v. de kwalitatieve monitoring (KRW) en landelijke en provinciale onderzoeken van het watersysteem, de monitoring van de zuiveringsinstallaties, hydrobiologie (ecologie), waterbodemonderzoek, grondwateronderzoek en t.b.v. handhavingsactiviteiten en calamiteiten. In 2023 en 2024 worden nog specifieke analysewerkzaamheden verricht t.b.v. de projecten "Meetnet Opkomende stoffen en nieuwe onderzoeken", metingen n.a.v. onderzoek toepassing "Poederkool op rwzi Oijen", metingen n.a.v. toepassing "Poederkool/Ozon op rwzi Dinther" en

	metingen t.b.v. de extra zuiveringstrap op de rwzi Vinkel (2024). Tevens vinden er metingen rondom sensoren plaats (waaronder bijvoorbeeld de lachgassensoren op de rwzi's).			
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partijen	Geen, de bestuurlijke en bedrijfsmatige focus is gericht op een stabiele bedrijfsvoering en verlaging van de kosten. Om dit te bereiken is een strategische herijking uitgevoerd. Daarbij is een nieuwe visie ontwikkeld (Aquon 2.0) en een ombouwplan met implementatieplan gemaakt. Dit proces wordt door het AB van waterschap Aa en Maas gesteund. Tevens heeft het AB op 8 juli 2016 besloten om de deelname van Aa en Maas in Aquon te continueren.			
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP	n.v.t.			
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Op basis van aantal productiepunten/ verkooppunten.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 293.592	€ 16.284.803	€ 0	€ 16.625.059
2019	€ 0	€ 16.625.059	€ 0	€ 12.510.021
2020	€ 0	€ 12.510.021	€ 0	€ 13.722.422
2021	€ 0	€ 13.722.422	€ 957.316	€ 13.409.413
2022	€ 957.316	€ 13.409.413	€ 1.671.035	€ 20.051.089
2023	€ 1.671.035	€ 20.051.089	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 21.256.000	€ 1.776.000	€ 22.786.006	€ 1.866.000
2019	€ 22.453.000	€ 2.020.000	€ 26.256.180	€ 2.374.000
2020	€ 23.427.000	€ 2.251.000	€ 27.760.801	€ 2.697.000
2021	€ 26.614.000	€ 2.667.000	€ 30.561.278	€ 3.031.000
2022	€ 33.646.000	€ 3.401.000	€ 32.630.526	€ 3.234.000
2023	€ 38.767.500	€ 4.039.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 38.117.000	€ 4.315.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
T.a.v. bovenstaande financiële gegevens dient het volgende opgemerkt te worden:				
1. Voor 2022 en 2023 geldt dat de kosten zijn begroot inclusief de extra Covid-bemonsteringen. Hiervoor ontvangt het waterschap in 2022 rechtstreeks een vergoeding van € 242.725 van het ministerie van VWS en in 2023 is dit een vergoeding van € 200.000. Over 2021 heeft het waterschap een vergoeding voor Covid-bemonsteringen ontvangen van € 140.000.				
2. Voor 2023 is een begrotingswijziging doorgevoerd doordat na het opstellen in februari 2022 van de primitieve begroting voor 2023 een onverwacht hoge inflatie en loonontwikkeling is opgetreden. De primitieve begroting voor 2023 had een begrotingstotaal van € 35.951.000 met een aandeel daarin voor Aa en Maas van € 3.800.000.				

Ontwikkelingen verbonden partij

Organisatieontwikkelingen

Het AB van Aquon heeft 3 maart 2020 op basis van de opgestelde businesscase unaniem besloten tot centralisatie van Aquon's laboratoria door middel van nieuwbouw van een eenlaags-pand op een centrale locatie. Daarbij is afgesproken dat bij de verdere uitwerking aandacht is voor een flexibele/wendbare inrichting van zowel de organisatie als de huisvesting van Aquon. Aquon voorziet dat het centralisatieproject na het uitvoeren van een tweetal voorbereidende fasen zal worden gerealiseerd. Allereerst heeft het AB van Aquon op 29 maart 2021 besloten het nieuw te bouwen laboratorium te gaan vestigen in de gemeente Houten. Voor de aankoop van de benodigde grond in Houten is een krediet beschikbaar gesteld van bijna € 3,4 miljoen. Dit is aanzienlijk lager dan de benodigde € 4,7 miljoen voor de grondaankoop waarvan was uitgegaan in de Businesscase Huisvesting. Overigens heeft de lagere investering alleen effect op de rentekosten aangezien op grond niet wordt afgeschreven.

In dezelfde AB vergadering van 29 maart 2021 is op basis van de ontwikkelingen van de meetvraag van de afgelopen jaren gevraagd om een verificatie van het uitgangspunt van het basisvolume van de meetvraag van 13 miljoen verkooppunten, zoals die in de business case ten behoeve van de nieuwbouw is vastgesteld. Na uitgebreid overleg en doorrekening van verschillende scenario's is door het AB toestemming gegeven voor een voorbereidingskrediet van € 4 miljoen om hiermee de definitieve planuitwerking verder vorm te geven. Het krediet is bedoeld voor het ontwikkelen van een concept voor het nieuwe pand, opmaken bestekken voor de bouw, vergunningen en aanbestedingstrajecten.

De Europese aanbesteding voor de selectie van de architect en installatie adviseur heeft in de eerste helft van 2021 plaatsgevonden. Voor de architect is gekozen voor architectenbureau Vakwerk uit Delft. In hun structuurontwerp komen twee belangrijke wensen van AQUON: optimalisatie van het primaire proces en samenwerking en verbinding tussen medewerkers en teams goed tot zijn recht.

Voor de installatie adviseur is Arcadis geselecteerd. Zij hebben goed doordacht hoe het pand zo flexibel mogelijk van opzet kan zijn, zodat elke lab-ruimte groter en kleiner kan worden of voor een ander doel kan worden ingezet.

Nadat het AB van Aquon eerder een krediet beschikbaar heeft gesteld voor de grondaankoop in Houten (€ 3,4 mln.) en voor het treffen van de voorbereidingen (€ 4,0 mln), heeft zij op 4 juli 2022 een aanvullend realisatiekrediet beschikbaar gesteld voor de bouw van het nieuwe bedrijfsgebouw van € 42,7 mln. Dit betekent dat in totaal € 50,1 mln. beschikbaar is gesteld voor de nieuwbouw. Hierin is inbegrepen een post van € 5,2 mln. bestuurlijke ruimte waar het DB over kan beschikken en waarvoor het DB bij uitnutting een directe rapportageverplichting heeft aan het AB van Aquon. Gezien de instabiliteit van de bouwmarkt en de heersende oorlog in Oekraïne is deze extra post "bestuurlijke ruimte i.v.m. risico's" van € 5,2 mln. opgenomen. In de commissievergadering Emissiebeheer van 23 juni 2022 is een uitgebreide update gegeven over de huisvesting van Aquon.

In 2022 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor de bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden. Door de sterk gestegen inflatie en stijgende grondstofprijzen viel de aanbesteding in eerste instantie buiten de financiële kaders. Het resultaat van een ingelaste onderhandelingsfase is dat met behoud van de doelstellingen zodanige aanpassingen zijn gedefinieerd dat het project terug is gebracht binnen de financiële kaders. Begin 2023 is de aanbesteding succesvol afgerond, en heeft definitieve gunning plaats kunnen vinden aan de aannemers. In mei 2023 is de eerste paal geslagen, oplevering van het nieuwe laboratorium is voorzien voor eind 2024.

Wijziging GR

Ten gevolge van de wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 moet de gemeenschappelijke regeling aangepast worden. Aquon stelt hiervoor een concept op waarvoor een separate zienswijze- en besluitvormingsronde met de deelnemers wordt doorlopen. Vaststelling is voorzien in juni 2024, zodat deze in juli 2024 in werking kan treden.

Beleidsmatige en financiële risico's

Aangezien Aquon een organisatie is die volop in beweging is en weinig tot geen bezittingen heeft en geen eigen vermogen en/of stille reserves opbouwt, is er sprake van een kwetsbare positie qua weerstandsvermogen. In dit licht dienen de samenwerkingspartners als (financiële) achtervang te fungeren. In de begrotingen voor 2023 en 2024 heeft Aquon een post "onvoorziene lasten" opgenomen van in totaal respectievelijk € 600.000 en € 1.500.000. Het weerstandsvermogen is daarmee in eerste instantie beperkt tot de hiervoor genoemde post "onvoorzien".

Jaarlijks vindt afrekening plaats met de deelnemende partijen op basis van nacalculatie. Hierin schuilt het risico dat er nabetalingen volgen en deelnemers uiteindelijk meer gaan betalen dan waarmee in eerste instantie rekening is gehouden.

Aquon heeft in 2015 door een deskundig adviseur, op basis van taxaties, een marktwaarde laten bepalen van de drie productielocaties die Aquon in bezit heeft (Breda, Leiden en Tiel). De taxaties gaven aan dat de marktwaarde van de panden in Breda en Tiel lager is dan de huidige boekwaarde waarvoor de panden zijn opgenomen op de balans bij Aquon.

De boekhoudkundige verslaggevingsregels geven aan dat een verschil tussen actuele marktwaarde en boekwaarde van een pand niet financieel verwerkt hoeft te worden indien de panden voor haar bedrijfsvoering worden aangehouden. Het pand in Breda is door Aquon eind 2019 met een kleine boekwinst verkocht. Voor het pand in Tiel geldt dat dit nog zeker tot 2024 in gebruik blijft en er jaarlijks regulier wordt afgeschreven op de boekwaarde van het pand, waardoor er vooralsnog niet wordt uitgegaan dat een afwaardering noodzakelijk is. Naar verwachting worden in 2024, i.h.k.v. de start van de verkoopprocedure voor de panden in Leiden en Tiel, nieuwe taxaties opgesteld.

Bij de vaststelling van de jaarrekening over 2019 van Aquon is besloten (nog) geen bestemmingsreserve op te bouwen voor de afvloeiing van personeel na centralisatie. Aquon verwacht door een goede strategische personeelsplanning het aantal af te vloeien medewerkers door reorganisatie sterk te kunnen beperken. Onderdeel van het strategisch personeelsplan is o.a. een doorstroomprogramma van en naar de waterschappen: bij de ombouw van Aquon in 2016 bleek dit een effectief middel om de personele frictiekosten te reduceren. Aquon heeft het strategisch personeelsplan en voorstel voor het doorstroomprogramma verder uitgewerkt. In samenwerking met de waterschappen zal een nieuw doorstroomprogramma worden voorbereid, dat past bij de huidige omstandigheden. Het AB van Aquon heeft inmiddels besloten om met ingang van 2021 een bestemmingsreserve op te bouwen ter egalisatie van de kosten voor de deelnemende waterschappen. De vorming van deze reserve vindt plaats via de eigenarenbegroting.

Aquon heeft voor financiering van de overname in december 2011 van het laboratorium te Tiel van waterschap Rivierenland een geldlening van € 4.535.000 afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). De geldlening is door NWB verstrekt onder voorwaarde dat alle negen deelnemers in Aquon een gezamenlijke garantstelling met betrekking tot de leningsovereenkomst dienen te tekenen. Het AB van Aa en Maas heeft op 28 september 2012 ingestemd met ondertekening van deze garantstelling.

In december 2013 heeft Aquon ter financiering van de overname van de bedrijfspanden van Brabantse Delta en Rijnland een kredietfaciliteit van € 7 miljoen afgesloten bij NWB. Waterschap Aa en Maas staat als deelnemer in Aquon garant voor deze kredietfaciliteit voor 7,15%. In 2022 zijn een tweetal leningen aangetrokken voor in totaal € 6,7 mln. ter financiering van de nieuwbouw in Houten. De totale stand van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer bedraagt per 31 december 2022 € 12.871.166.

3. Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	1 januari 2005
Portefeuillehouder	Sikko Oegema
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Lid portefeuillehoudersoverleg: Sikko Oegema Lid AB: Sikko Oegema (vanaf november 2023)
Verantwoordelijk directielid	Peter Verlaan
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Femke Meijer -Pot (Wadi)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Anja van Koningsbrugge (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	Het BHIC heeft als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende partijen bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en collecties in rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.
Bestuurlijk belang	Het AB bestaat uit 8 leden, het DB uit 4 leden. Niet alle deelnemers hebben zitting in het bestuur. Wel hebben alle deelnemers de mogelijkheid hun standpunten in te brengen middels het (adviserende) portefeuillehoudersoverleg waarin alle deelnemers zijn vertegenwoordigd. De waterschappen hebben om beurten zitting in het bestuur (wisseling na bestuursperiode). In november 2023 neemt Aa en Maas het stokje over van De Dommel.
Deelnemende partijen	Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, het Rijk en diverse Brabantse gemeenten (Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, Sint-Michielsgestel en Vught). De provincie Noord-Brabant is geen lid van de Gr maar neemt diensten af middels een DVO (dienstverleningsovereenkomst).
Relatie met programma	Bedrijfsvoering
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Beheer van de overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van niet-overgebrachte archiefbescheiden.
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	n.v.t.

Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			n.v.t.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Bijdrage op basis van bedrag per inwoner. Voor de deelnemende waterschappen is bij de oprichting van het BHIC gerekend met hectare en vervolgens is er een fictief aantal inwoners bepaald. Voor Aa en Maas is dit 30.627.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 3.818.059	€ 2.474.301	€ 518.384	€ 2.515.163
2019	€ 518.384	€ 2.515.163	€ 915.458	€ 3.806.590
2020	€ 915.458	€ 3.806.590	€ 1.169.576	€ 3.999.098
2021	€ 1.169.576	€ 3.999.098	€ 1.444.272	€ 4.356.507
2022	€ 1.444.272	€ 4.356.507	€ 1.576.213	€ 4.633.088
2023	€ 1.576.213	€ 4.633.088	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 5.134.500	€ 109.100	€ 8.637.430	€ 109.100
2019	€ 5.340.900	€ 111.100	€ 5.010.986	€ 111.100
2020	€ 5.456.400	€ 113.600	€ 5.337.358	€ 113.600
2021	€ 5.434.700	€ 117.000	€ 5.493.676	€ 117.000
2022	€ 5.645.400	€ 118.700	€ 5.837.496	€ 118.700
2023	€ 6.011.800	€ 121.100	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 6.494.200	€ 136.200	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Vanaf 2024 zijn conform eerdere afspraken de kosten voor e-depot (deels) opgenomen in de deelnemersbijdrage en wordt toegegroeid naar een kostendekkend tarief in 2027. Hierdoor stijgt de bijdrage vanaf 2024.				
Ontwikkelingen verbonden partij				
Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Daarnaast houdt het BHIC toezicht op het beheer van niet-overgebrachte archiefbescheiden. Dit alles conform de archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek.				
Uittreding Rijk en wijziging Gr				
Het Rijk heeft besloten bestuurlijk terug te treden uit alle 11 RHC's (Regionale Historische Centra), waaronder het BHIC. Dit hangt samen met de invoering van de nieuwe Archiefwet 2021. In een convenant is vastgelegd dat het BHIC na uittreding van het Rijk de overgebrachte analoge (papieren) rijksarchieven zal blijven beheren en de bijdrage hiervoor blijft ontvangen. Dit wordt geregeld via een delegatiebesluit en een specifieke uitkering.				
De verwachte uittredingsdatum was aanvankelijk 1 januari 2024 maar is inmiddels verschoven naar 1 januari 2025. De definitieve uittredingsdatum is afhankelijk van besluitvorming over de (inwerkingtreding van de) Archiefwet 2021 in de Tweede- en Eerste Kamer.				

Ten gevolge van het uitreden van het Rijk moet de gemeenschappelijke regeling BHIC aangepast worden en zal de bestuurssamenstelling van het BHIC wijzigen. De regeling moet tevens aangepast worden in verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Naar verwachting zal de conceptregeling eind december 2023 voor zienswijze naar de deelnemers verstuurd worden.

Onderhoud en instandhouding Citadel

Het BHIC huurt haar pand 'De Citadel' in Den Bosch van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Per 1 januari 2019 is het eigenarenonderhoud, in het kader van de pilot huisvestingsstelsel rijksgesubsidieerde musea en Regionaal Historische Centra, door het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB) overgedragen aan het BHIC.

Na een proefperiode en een positieve evaluatie treedt naar verwachting vanaf 2024 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking en gaat daarmee het eigenarenonderhoud van het pand naar definitief over naar het BHIC. Het BHIC heeft een onderhouds- en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening onderhoud en instandhouding Citadel voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

Beleidsmatige en financiële risico's

Het BHIC heeft een algemene reserve van ruim € 400.000 van om eventuele tegenvallers op te vangen.

4. Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)

Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)			Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	
Vestigingsplaats			Oss	
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke Regeling	
Ingangsdatum			1 juli 2011	
Portefeuillehouder			Joël Scherrenberg	
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij			Lid DB/AB: Joël Scherrenberg Plaatsvervanger: Peter van Dijk	
Verantwoordelijk directielid			Piet Sennema	
Opdrachtgeversrol/accountmanager			Pascal Reinaerds (Informatiestaf)	
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol			Mark Peters (Concernstaf)	
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)			BSOB verzorgt de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en gemeentelijke heffingen en stelt voor de deelnemende gemeenten de WOZ-waarde voor woningen en bedrijfspanden vast	
Bestuurlijk belang			Zetel in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur met stemrecht	
Deelnemende partijen			Waterschap Aa en Maas, gemeenten Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Maashorst, Oss en Someren.	
Relatie met programma			Bedrijfsvoering	
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij			Het behalen van een kwalitatief hoogwaardig en efficiënt niveau van belastingheffing en -invordering. Dit leidt tot een adequate dienstverlening aan de deelnemers en belastingplichtigen en het reduceren van de maatschappelijke kosten.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij			Toezen op het opstellen van een strategie voor toetreden van potentiële nieuwe deelnemers en het dientengevolge bereiken van financieel voordeel voor de huidige deelnemers.	
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			n.v.t.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Aantal WOZ-objecten, aantal aanslagregels en aantal aanslagbiljetten.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 1.002.000	€ 11.174.000	€ 453.000	€ 10.534.000

2019	€ 453.000	€ 10.534.000	€ 535.000	€ 12.885.000
2020	€ 535.000	€ 12.885.000	€ 299.000	€ 14.733.000
2021	€ 299.000	€ 14.733.000	€ 1.243.000	€ 15.316.000
2022	€ 1.243.000	€ 15.316.000	€ 956.000	€ 15.740.000
2023	€ 956.000	€ 15.740.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 7.826.123	€ 2.550.569	€ 10.317.000	€ 2.526.184
2019	€ 8.732.000	€ 3.589.903	€ 9.145.000	€ 3.060.696
2020	€ 8.781.321	€ 3.263.701	€ 9.449.431	€ 3.081.522
2021	€ 9.826.223	€ 3.291.710	€ 8.941.666	€ 3.030.117
2022	€ 9.711.157	€ 3.141.679	€ 9.514.717	€ 3.028.488
2023	€ 11.270.215	€ 3.295.256	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 10.150.473	€ 3.190.381	Nog niet bekend	Nog niet bekend
T.a.v. bovenstaande financiële gegevens dient het volgende opgemerkt te worden: 1. In bovenstaande cijfers is geen rekening gehouden met de van BSOB ontvangen vergoedingen voor door Aa en Maas te leveren ondersteunende ICT- diensten. 2. In 2018 is een begrotingswijziging doorgevoerd (primitieve begroting was € 7.660.200 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 2.965.520). 3. Vanaf 2019 is er een wijziging doorgevoerd m.b.t. de opbrengst invorderingskosten. Tot en met 2018 werd deze opbrengst opgenomen in de exploitatierekening van BSOB zelf. Deze opbrengst wordt i.h.k.v. rechtmatigheid voortaan rechtstreeks afgedragen aan de deelnemer die het betreft. Hierdoor stijgt de aan BSOB te betalen deelnemersbijdrage, maar daar staat een opbrengst tegenover inzake de invorderingskosten. Bovenstaande is opgenomen in een begrotingswijziging (primitieve begroting was € 6.770.000 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 2.275.543). 4. In 2020 is een begrotingswijziging doorgevoerd (primitieve begroting was € 8.985.000 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 3.650.991). 5. In 2021 is een begrotingswijziging doorgevoerd (primitieve begroting was € 8.758.000 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 3.266.455). 6. In 2022 is een begrotingswijziging doorgevoerd (primitieve begroting was € 9.814.290 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 3.263.576). 7. In 2023 is een begrotingswijziging doorgevoerd (primitieve begroting was € 9.160.905 met een deelnemersbijdrage voor Aa en Maas van € 3.061.126).				
Ontwikkelingen verbonden partij				
Vanwege een gemeentelijke herindeling in Land van Cuijk heeft de gemeenteraad van de gemeente Sint Anthonis in december 2020 besloten om per 1 januari 2022 uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling BSOB. In 2021 heeft BSOB een uittreedvergoeding van € 455.000 van de gemeente Sint Anthonis ontvangen. Het AB van BSOB heeft bij de bestemming van het positieve financiële resultaat over 2021 besloten om de gehele uittreedvergoeding toe te voegen aan de bestaande bestemmingsreserve die bedoeld is bij te dragen in de frictiekosten van nieuwe toetreders. Aangezien er nog € 305.000 in deze bestemmingsreserve zat (restant uittreedvergoeding Veghel), is in 2023 in totaal € 760.000 beschikbaar om in te zetten als incentive voor nieuwe potentiële toetreders. Vanaf 1 januari 2022 vormen de gemeente Uden en Landerd samen de nieuwe gemeente Maashorst. Aangezien beide gemeenten de belastingtaken hebben ondergebracht bij BSOB en zij				

dit willen continueren zijn de gevolgen voor BSOB beperkt. De gemeente Maashorst is als rechtsoptvolger nu deelnemer in de GR BSOB.

In 2021 heeft het AB van BSOB gekozen voor een toekomstscenario waarbij BSOB inzet op maximale efficiëntie door o.a. automatisering (robotisering). Er is inmiddels een strategisch HRM-beleidsplan opgesteld voor de personele consequenties.

Tijdens de bestuursvergadering van BSOB op 30 juni 2022 is burgemeester van Deurne Greet Buter benoemd tot nieuwe bestuursvoorzitter. Zij volgt in deze functie voormalig wethouder Henk van Moorsel van de gemeente Asten op.

Begin 2023 heeft BSOB voor het eerst de maximale vijf-sterren waardering gekregen van de waarderingskamer. BSOB is daarmee de eerste grote (meer dan 100.000 WOZ-objecten) organisatie die deze status heeft gehaald.

In het tweede kwartaal van 2023 is gestart met de werving van een nieuwe directeur. Dit heeft geleid tot de benoeming per 1 december 2023 van de heer Van der Reijden als nieuwe directeur van BSOB. De huidige directeur gaat eind 2023 met pensioen.

Wijziging GR

BSOB heeft in 2023 een wijziging van de GR opgesteld om te komen tot een verruiming om te kunnen werken voor niet-deelnemers op basis van een tijdelijke dienstverleningsovereenkomst. Na de hiervoor doorlopen zienswijzeprocedure volgt nog een formele bestuurlijk traject voor instemming met de gewijzigde GR. Daarnaast volgt in 2024 nog een separate zienswijze- en besluitvormingsronde vanwege wijziging van de GR vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Beleidsmatige en financiële risico's

BSOB heeft weinig tot geen bezittingen en bouwt geen eigen vermogen en/of stille reserves op. Hierdoor is er sprake van een kwetsbare positie qua weerstandsvermogen. In dit licht dienen de samenwerkingspartners als (financiële) achtervang te fungeren. In de begroting van BSOB is een post "onvoorzien" opgenomen van € 58.000. Het weerstandsvermogen is daarmee in eerste instantie beperkt tot de hiervoor genoemde post "onvoorzien".

Jaarlijks vindt afrekening plaats met de deelnemende partijen op basis van nacalculatie. Hierin schuilt het risico dat er nabetalingen volgen en deelnemers uiteindelijk meer gaan betalen dan waarmee in eerste instantie rekening is gehouden.

BSOB heeft met een tweetal deelnemers dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten. Met de gemeente Oss zijn DVO's afgesloten voor huisvesting en personele dienstverlening. BSOB heeft met waterschap Aa en Maas een DVO afgesloten op het gebied van ICT. Deze DVO wordt telkens voor één jaar aangegaan met de wederzijdse intentie om jaarlijks te verlengen.

Evaluatie kostenverdeling

In 2022 is een evaluatie uitgevoerd ten aanzien van de kostenverdeelmethode. De evaluatie heeft aangegeven dat de huidige kostenverdeelmethode in basis prima is en gecontinueerd wordt. Wel heeft het AB van BSOB besloten om met ingang van 2023 een paar kleine aanpassingen door te voeren. Allereerst is gekeken naar de bijzondere belastingsoorten met een eigen tarief. Gezien de beperkte extra workload ten opzichte van de reguliere belastingsoorten uit het basispakket en een lage financiële omvang, is besloten om een aantal belastingsoorten niet langer apart te specificeren maar samen te voegen met de aanslagregels van het basispakket. Het betreft de toeristenbelasting, forensenbelasting, naheffingsaanslag parkeerbelasting, marktgelden,

precariobelasting, grafrechten, DIFTAR en rioolgrootverbruik. Daarnaast zijn een tweetal specifieke tarieven (inzake aanslag “zuiveringsheffing bedrijf” en “verlenen kwijtschelding”) geïndexeerd. De sinds de oprichting in 2011 van BSOB gehanteerde tarieven van respectievelijk € 22,50 en € 15,00 zijn verhoogd naar € 25,00 en € 20,00 per aanslag en kwijtscheldingsverzoek.

5. Het Waterschapshuis (hWh)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Het Waterschapshuis (hWh)
Vestigingsplaats	Amersfoort
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	1 juli 2010
Portefeuillehouder	Sikko Oegema
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Lid DB: Sikko Oegema Lid AB: Sikko Oegema Plaatsvervanger AB: Ernest de Groot
Verantwoordelijk directielid	Piet Sennema
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Jan Leijten (Servicestaf)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Anja van Koningsbrugge (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	HWh is de regie-, beheer- en uitvoeringsorganisatie voor de waterschappen op het gebied van Informatievoorziening. HWh heeft als doel het bevorderen en faciliteren van samenwerking op het gebied van informatievoorziening tussen de waterschappen en de andere overheden. HWh ondersteunt op dit gebied bij het: • Verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering; • Besparen/beperken van kosten; efficiënter maken van de informatievoorziening; vergroten van de innovatieve slagkracht; • Versterken van het imago van de waterschappen als professionele moderne overheid; • Breder samenwerken van de waterschappen en andere overheden
Bestuurlijk belang	Zetel in het Algemeen Bestuur met stemrecht
Deelnemende partijen	Alle Nederlandse waterschappen
Relatie met programma	Bedrijfsvoering
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Het verbeteren van informatie- en bedrijfsprocessen met behulp van ICT ter bevordering van de kwaliteit en efficiëntie van de taakuitvoering.

Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Deelname aan (nieuwe) projecten van hWh wordt per project bekeken, mede op basis van een businesscase. Bij prioritering van de projecten zal gekeken worden volgens het principe 'wat moet, wat hoort, wat loont' en naar de aard van het project (product, dienst of advies/ondersteuning), waarbij de volgorde qua prioriteit is: 1. Producten die we anders zelf moeten aanschaffen; 2. Diensten die we anders zelf moeten aanschaffen; 3. Advies en ondersteuning
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP	Lid opdrachtgeverstafel (OGT): Piet Sennema Lid I-platform: Jan Leijten
Financiële gegevens	
Financieel belang/basis van de bijdrage	In de begroting van hWh wordt onderscheid gemaakt tussen instandhouding en de programma's/projecten. Het instandhoudingsdeel valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur, de programma's/projecten onder de verantwoordelijkheid van de OGT (opdrachtgeverstafel, bestaande uit directeuren van de waterschappen). In de Gemeenschappelijke regeling hWh is bepaald dat alleen bij wijzigingen in de instandhoudingsbijdrage een zienswijzeprocedure van toepassing is. Alle deelnemers dragen conform de unieverdeelsleutel bij aan het instandhoudingsdeel. Dit betekent dat aan 45% van de instandhoudingskosten door elk waterschap gelijk wordt bijgedragen. De overige 55% van de instandhoudingskosten wordt naar rato van de omvang van de belastingopbrengst van elk waterschap verdeeld. Tussen instandhouding en programma's/projecten en tussen programma's/projecten onderling wordt het "Loden deur principe" gehanteerd. Deelnemers dragen alleen de kosten en risico's voor projecten waaraan zij deelnemen. De kostenverdeling bij de verschillende projecten is in deelnameovereenkomsten geregeld. De mogelijke verdeelsleutels zijn vastgelegd in het programmareglement.

Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 0	€ 11.290.025	€ 0	€ 10.868.575
2019	€ 0	€ 10.868.575	€ 0	€ 11.839.243
2020	€ 0	€ 11.839.243	€ 0	€ 12.214.831
2021	€ 0	€ 12.214.831	€ 0	€ 8.301.132
2022	€ 0	€ 8.301.132	€ 0	€ 10.273.785
2023	€ 0	€ 10.273.785	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 16.910.581	€ 699.676	€ 20.590.566	€ 797.455
2019	€ 18.783.776 incl. btw	€ 848.137 incl. btw	€ 19.823.318 excl. btw	€ 756.533 excl. btw
2020	€ 22.326.326 incl. btw	€ 989.316 incl. btw	€ 21.054.132 excl. btw (€ 25.475.500 incl. btw)	€ 799.313 excl. btw (€ 967.169 incl. btw)
2021	€ 20.960.696 excl. btw (€25.362.443 incl. btw)	€ 851.652 excl. btw (€ 1.030.499 incl. btw)	€ 22.811.571 excl. btw	€ 936.196 excl. btw (€ 1.132.797 incl. btw)
2022	€ 24.003.132 excl. btw	€ 1.194.085 incl. btw	€ 25.489.635 excl. btw	€ 1.028.618 excl. btw (€ 1.244.628 incl. btw)
2023	€ 21.473.397 excl. btw	€ 1.200.151 incl. btw	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 27.639.595 excl. btw)	€ 1.40.140 incl. btw	Nog niet bekend	Nog niet bekend

T.a.v. bovenstaande financiële gegevens dient het volgende opgemerkt te worden:

- De begrotingsbedragen betreffen steeds de primitieve begroting. Gedurende het jaar vinden er bij hWh begrotingswijzigingen (zowel met als zonder zienswijzeprocedure).
- In 2019 heeft de belastingdienst de koepelvrijstelling voor hWh ingetrokken. Dit betekent dat hWh niet meer BTW-vrij diensten mag leveren aan de waterschappen. Daarom worden de cijfers vanaf 2019 herziene begroting zonder BTW gepresenteerd (en met BTW doorberekend aan de waterschappen).
- De totale ontwerpbegroting 2023 hWh bedraagt € 21,5 miljoen wat een daling is van € 4,5 miljoen ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2022. Dit is echter een vertekend beeld doordat de programma's 3 en 13 hierin nog niet verwerkt zijn omdat deze nog niet formeel verlengd zijn (dit betreft ca. € 6,4 miljoen).

In de begroting van hWh onderscheid gemaakt tussen "instandhouden" en de programma's (projecten). De opsplitsing van onze bijdrage is als volgt:

Aandeel Aa en Maas	Instandhouden	Programma's	totaal
2023 ontwerpbegroting excl. btw/ incl. btw	€ 232.143	€ 759.718	€ 991.861/ € 1.200.151
2023 herziene begroting excl. btw/ incl. btw	€ 267.546	€ 949.804	€ 1.217.350 / € 1.472.994
2024 ontwerp begroting excl. btw/ incl. btw	€ 281.078	€ 884.327	€ 1.165.405/ € 1.410.140
2024 herziene begroting excl. btw/ incl. btw	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend

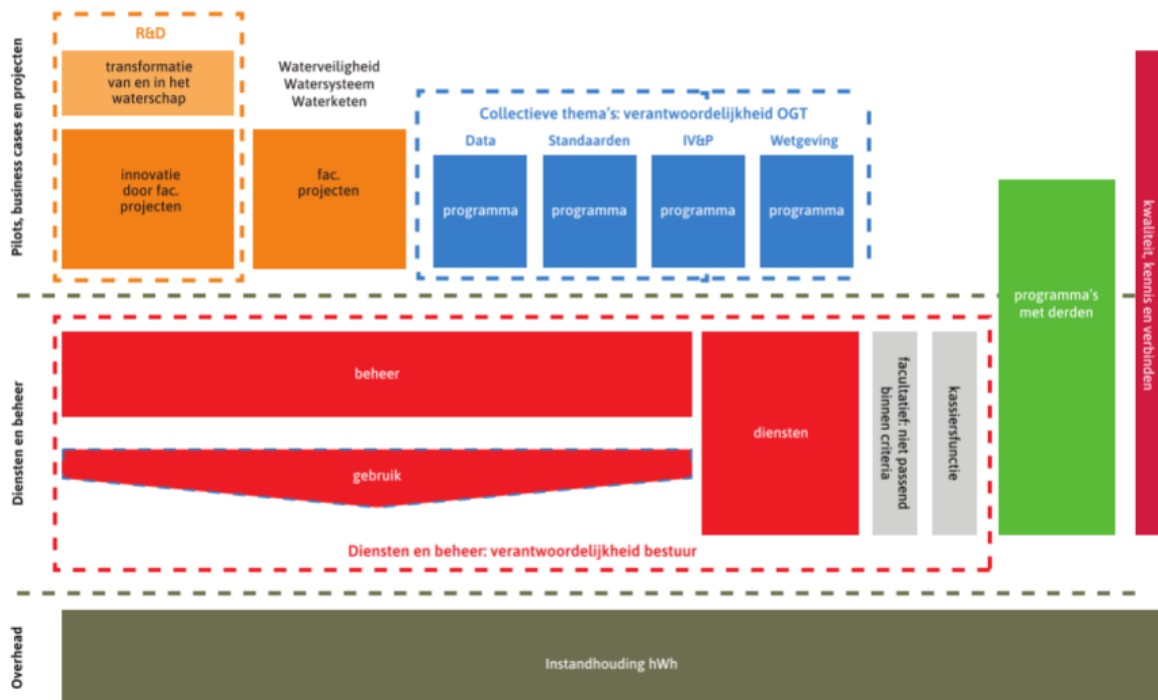
Ontwikkelingen verbonden partij

Samenwerkingsopgave en koersplan

Het huidige koersplan van hWh liep tot eind 2022 en is toen met 1 jaar verlengd. In de tussentijd heeft de OGT (opdrachtgeverstafel, bestaande uit de directeuren van de waterschappen) de strategienota opgesteld (hierin leggen de waterschappen hun ambities en keuzes voor hun samenwerking binnen hWh vast). Nu de strategienota van de OGT gereed is wordt het Koersplan 3.1 opgesteld. De planning is dat deze eind 2023 gereed is.

In de vernieuwde strategienota geeft de OGT aan om op vier gebieden (data, standaarden, informatieveiligheid & privacy en wetgeving) als collectief opdrachtgever te willen optreden. Op deze onderwerpen wil de OGT meer controle hebben op de te starten en uit te voeren activiteiten (o.a. door specifieke ontwikkelbudgetten en een centraal initiatief budget). Verder wil de OGT langjarige afspraken maken over diensten (o.a. centraal beschikbaar stellen van kennis) en beheer. Hiermee stelt ze hWh in staat om diensten en beheer nog beter te organiseren met meer oog op inhoudelijke kennisontwikkeling en - behoud.

In onderstaande afbeelding uit de Strategienota zijn de werkvelden van hWh schematisch weergegeven.

Toelichting:

- Collectieve programma's: hierin werken alle waterschappen samenwerken om de voorwaarden te scheppen voor de digitale transformatie van waterschappen. Dit betreft:
 - *Data*: ondersteuning van de inwinning, verwerking en beschikbaarstelling van door alle waterschappen gebruikte sets van data.
 - *Standaarden*: de datastandaarden en -modellen die door de waterschappen worden gebruikt worden collectief gebruikt, toegepast en aangepast/ vernieuwd.
 - *Informatieveiligheid en privacy*: verbeteren en borgen van de informatieveiligheid en privacy binnen de waterschappen volgens de wettelijke en bestuurlijke afspraken.
 - *Wet- en regelgeving op het gebied van data, standaarden en informatieveiligheid & privacy*: ondersteuning van de waterschappen bij de implementatie van wet- en regelgeving op basis van besluitvorming door de Unie van Waterschappen.

- *Digitale transformatie en innovatie*: Het Waterschapshuis kan de digitale transformatie van waterschappen en de innovatie van primaire processen facultatief stimuleren.
- *Diensten en beheer*: Centraal beschikbaar stellen van kennis, afsluiten langdurige contracten met leveranciers en bieden van duurzame oplossingen.

Wijziging GR

Ten gevolge van de wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 moet de gemeenschappelijke regeling aangepast worden. HWh heeft hiervoor een concept opgesteld dat in juli 2023 voor zienswijze naar de deelnemers is gestuurd. Vaststelling is voorzien in juni 2024, zodat deze in juli 2024 in werking kan treden.

BTW

De belastingdienst heeft de koepelvrijstelling, waarmee hWh vrijgesteld was van BTW op diensten voor de waterschappen, in 2019 ingetrokken (hierover bent u in het AB van 5 juli 2019 reeds geïnformeerd). HWh heeft hiertegen bezwaar aangetekend. Dit is echter in november 2020 afgewezen. hWh is hiertegen in februari 2021 in beroep gegaan. In februari 2022 heeft de rechter hWh in het gelijk gesteld. De belastingdienst is in cassatie gegaan bij de Hoge Raad tegen deze uitspraak. HWh heeft een verweerschrift ingediend en is in afwachting van het vervolg.

Online rapportage

Een samenvatting van de begroting en de bestuursrapportages van hWh zijn online beschikbaar: <https://rapportage.hetwaterschapshuis.nl/> (begroting 2023)

<https://rapportage.hetwaterschapshuis.nl/berap-1/> (1e bestuursrapportage 2023)

De 2e bestuursrapportage zal medio november beschikbaar zijn.

Beleidsmatige en financiële risico's

- hWh kent sinds 2015 geen algemene reserve meer;
- In de begroting van hWh zijn alleen projecten opgenomen waarvoor reeds DVO's zijn getekend. Indien er nieuwe DVO's getekend worden leidt dit tot een begrotingswijziging. Voor deze begrotingswijzigingen hoeft, in tegenstelling tot begrotingswijzigingen die het instandhoudingdeel betreffen, geen zienswijzeprocedure doorlopen te worden. Voor zover deze projecten reeds te voorzien zijn wordt hiermee in de begroting van Aa en Maas rekening gehouden.
- Het DB heeft het risicoprofiel van het eigenaarschap van hWh in het voorjaar van 2023 herijkt. De aandachtsgebieden van het Dagelijks bestuur van hWh zijn:
 1. *Gebrek aan capaciteit*: Zowel kwaliteit als tijdige beschikbaarheid en (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers.
 2. *Aantrekkelijk werkgever*: Heeft hWh voldoende te bieden om voor IT- en andere specialisten in de watersector een aantrekkelijke werkomgeving te zijn.
 3. *Bestuurlijke controle*: Grip van het bestuur op totale begroting, bewaking van rechtmatigheid (o.a. loden deuren) en uitvoerbaarheid programma's.
 4. *Cybersecurity*: Informatieveiligheid en AVG volgens de BIO-normen inregelen.
 5. *Onbenutte potentie*: Appreciatie bij het AB waterschappen van impact digitale transformatie op primaire proces, de potentie van samenwerking op dit thema en de rol van hWh hierbij.
 6. *Verlies vertrouwen in hWh*: Perceptie van te weinig toegevoegde waarde, kwaliteit en wendbaarheid.
 7. *Compliance Wet en Regelgeving*.

De onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van het DB en vertaling heeft plaatsgevonden in het jaarplan 2023 van hWh.

6. Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant

Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)			Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant	
Vestigingsplaats			Breda	
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke regeling	
Ingangsdatum			2010	
Portefeuillehouder			Peter van Dijk	
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij			Peter van Dijk (lid bestuurlijke overlegcommissie)	
Verantwoordelijk directielid			Leo Smit	
Opdrachtgeversrol/accountmanager			Maaïke van Roij (Waterveiligheid)	
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol			Mark Peters (Concernstaf)	
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)			Doelmatige bestrijding van de muskusrat en beverrat en het voorkomen van schade door deze soorten aan waterstaatswerken in het bijzonder.	
Bestuurlijk belang			Ieder waterschap wordt vertegenwoordigd door één lid van het dagelijks bestuur	
Deelnemende partijen			Waterschappen Brabantse Delta, De Dommel en Aa en Maas	
Relatie met programma			Veilig en bewoonbaar beheergebied	
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij			Voorkomen van schade aan waterstaatswerken door muskusrat en beverrat.	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij			In de vergadering van 9 oktober 2015 heeft het AB van waterschap Aa en Maas ingestemd met een verlenging van de gemeenschappelijke regeling met minimaal 5 jaar.	
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			Ambtelijke overlegcommissie (Maaïke van Roij)	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			De waterschappen nemen ieder deel voor één derde (1/3). Dit geldt eveneens ten aanzien van de risico's.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 2.315.350	€ 763.450	€ 2.283.225	€ 752.742
2019	€ 2.449.000	€ 808.000	€ 2.438.229	€ 782.509
2020	€ 2.523.500	€ 837.000	€ 2.507.528	€ 832.822
2021	€ 2.793.800	€ 862.100	€ 2.724.628	€ 838.294
2022	€ 2.825.500	€ 890.500	€ 2.950.700	€ 918.277
2023	€ 2.993.000	€ 895.833	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 3.358.710	€ 1.017.350	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Tot en met 2010 droeg de provincie 82,883% bij (in 2010 was dit € 1.630.356). Voor de uitvoering van de regelingen Sociaal Statuut Overdracht muskusrattenbestrijding is in 2010 een afkoopsom van € 1,7 miljoen ontvangen van de provincie Noord-Brabant. Uit de afkoopsom is een voorziening gevormd waaruit de verplichtingen, die uit het Sociaal Statuut voortkomen, in de toekomst worden voldaan. Aangezien de accountant in 2020 heeft beoordeeld dat er inmiddels geen grondslag meer is voor de voorziening is - in overleg met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling - besloten de voorziening de komende 4 jaar (2021 t/m 2024) in te zetten voor de dekking van de kosten voor de tijdelijke uitbreiding van de formatie met 2 fte voor het project "Terugdringen tot aan de Landsgrens".

Ontwikkelingen verbonden partij

In het verleden werden deze landelijke kosten verdeeld over de provincies en de waterschappen (via een bijdrage aan de Unie van waterschappen en de provincie). Muskus- en beverrattenbestrijding is vanaf 1 juli 2011 een wettelijke taak van de waterschappen. Dit betekent dat vanaf 2011 er geen bijdrage van de provincie meer is en komt ook het aandeel van de provincies voor rekening van de waterschappen.

In 2015 heeft voor de eerste keer een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling plaatsgevonden. De evaluatie beslaat de periode 2010 – 2014 en geeft aan dat de bestrijding de afgelopen 5 jaar succesvol is verlopen en effectief is. In de evaluatie is tevens de systematiek van doorberekenen van overheadkosten betrokken. De conclusie van de wijze van doorberekenen van overheadkosten is dat deze navolgbaar en correct wordt toegepast.

In de vergadering van 9 oktober 2015 heeft het AB van waterschap Aa en Maas kennisgenomen van de evaluatie en ingestemd met een verlenging van de gemeenschappelijke regeling met minimaal 5 jaar.

In juni 2019 hebben de 21 waterschappen in Nederland besloten tot een strategie, waarbij de muskusrat wordt teruggedrongen tot aan de landsgrens- Het project "Terugdringen tot aan de Landsgrens" is derhalve het nieuwe ijkpunt voor de bestrijding in Nederland. In 2034 willen de gezamenlijke 8 bestrijdingsorganisaties, verantwoordelijk voor de uitvoering van de muskus- en beverrattenbestrijding, hieraan voldoen. Om dit te realiseren moet het aantal velduren voor Brabant op jaarbasis op 30.000 uitkomen. Dit is omgerekend 1,25 velduur per kilometer water per jaar overeenkomstig het landelijk vastgestelde uitgangspunt.

Vanaf 2021 is hiertoe een impuls gegeven door 2 extra fte in te zetten. Op termijn kunnen deze via natuurlijke afvloeiing weer afnemen, belangrijk hierbij is dat de neergaande lijn doorgezet kan worden, waardoor opverende en verborgen populaties geëlimineerd worden om zodoende richting de nul optie te gaan.

In 2022 zijn 3.544 muskusratten en 16 beverratten gevangen met een inzet van iets meer dan 30.000 velduren. Het totaal aantal vangsten ligt daarmee 975 vangsten lager (22%) dan in 2021.

Landelijk ligt het aantal vangsten 8% hoger dan in 2021. Vastgesteld kan worden dat Brabant volledig op koers ligt in relatie tot de landelijke strategie “Het terugdringen van de muskusrat tot aan de landsgrenzen”. Landelijk gezien is er nog “werk aan de winkel”.

Solidariteitsfinanciering muskusratten

Op verzoek van de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen van 14 juni 2019 heeft de Commissie Muskus- en Beverratten een advies opgesteld voor de financiering van het project "Terugdringen tot aan de landsgrens" op basis van solidariteit tussen de waterschappen.

De Ledenvergadering van de Unie heeft op 24 juni 2022 ingestemd met de solidariteitsfinanciering muskusratten. Dit betekent dat de kosten van de grens- en rivierbewaking volgens een verdeelsleutel verdeeld worden. De verdeelsleutel bestaat uit 50% gelijkelijk verdeeld over de waterschappen en 50% naar rato van de WOZ-waarde.

De solidariteitsfinanciering wordt vanaf 2023 stapsgewijs ingevoerd (25% in 2023, vermeerderd met 25% vanaf 2027 en vermeerderd met 50% vanaf 2031).

Net als al gehanteerd bij de bijdrage voor de landelijke kosten coördinatie en beverrattenbestrijding wordt ook de solidariteitsbijdrage door de Unie van Waterschappen direct in rekening gebracht bij de waterschappen. De solidariteitsbijdrage loopt derhalve niet via de GR Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant. De Unie van Waterschappen vergoedt de meerkosten van de rivier- en grensbewaking op basis van het aantal hiervoor ingezette uren. Deze vergoeding wordt verrekend met de GR Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant.

Inzet nieuwe technieken

Er wordt nog in beperkte mate gebruik gemaakt van verdrinkvallen om instroom uit gebieden met hogere populaties te voorkomen. eDNA monitoring wordt in deze gezien als de techniek van de toekomst. De ervaringen bij het Wetterskip geven goede resultaten. De Brabantse waterschappen gaan in 2024 starten met eDNA monitoring. In de AB-vergadering van 13 oktober 2023 is een amendement aangenomen. In dit amendement wordt de GR muskusrattenbestrijding verzocht om, voor zover dat al niet het geval is, onderzoek te doen of aan te sluiten bij bestaande onderzoeksprojecten, zoals bijvoorbeeld Life MICA, voor het vervangen en uitfasen van verdrinkingsvallen.

Beleidsmatige en financiële risico's

Alle lasten en baten die voortvloeien uit de regeling worden verantwoord in de jaarrekening van waterschap Brabantse Delta. Tevens wordt in de jaarrekening van Brabantse Delta een inhoudelijke jaarrapportage over de muskus- en beverrattenbestrijding opgenomen. Daarnaast wordt jaarlijks een separate begroting opgesteld en in de bestuurlijke overlegcommissie vastgesteld.

Er wordt, voor Brabant als totaal, voldaan aan de landelijk opgestelde normen (maximale vangst per km.), waarbij sprake is van een afdoende effect van bestrijding op de populatieomvang. Desalniettemin zijn er in West-Brabant gebieden die hier nog niet aan voldoen. Waakzaamheid blijft geboden om de vangsten niet te laten oplopen. Er is geen onaanvaardbare schade als gevolg van graverij c.q. vraat door de muskus- en beverratten.

7. Noord-Brabantse Waterschapsbond (NBWB)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Noord-Brabantse Waterschapsbond (NBWB)
Vestigingsplaats	Breda
Rechtsvorm	Vereniging
Ingangsdatum	1928
Portefeuillehouder	Mario Jacobs
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Mario Jacobs Piet Sennema
Verantwoordelijk directielid	John Jansen (Beleid en Advies)
Opdrachtgeversrol/accountmanager	
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Mark Peters (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	De NBWB behartigt de gemeenschappelijke belangen van de waterschappen in de provincie Noord-Brabant
Bestuurlijk belang	• Bestuurslid (1 van de 4) • Stemrecht in de algemene ledenvergadering
Deelnemende partijen	Waterschappen Brabantse Delta, De Dommel, Rivierenland en Aa en Maas
Relatie met programma	Alle programma's
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	De behartiging van de belangen van de waterschappen vindt vooral plaats door: 1. Sterke en efficiënte (bestuurlijke) afstemming met partners; 2. Werk met werk maken: organisatie van cofinanciering op regionaal en landelijk niveau; 3. Beleidsmatige afstemming en gezamenlijke aanpak, zoals bijvoorbeeld het grondwaterbeleid; 4. Bij te dragen aan kennisontwikkeling t.b.v. de realisatie van waterdoelen door o.a. een samenwerking met de Universiteit van Utrecht (Centre for Water, Oceans and Sustainability Law) Natuurbeschermingswetgeving; 5. Participatie in het GroenOntwikkelfonds Brabant.
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Continuering huidige koers.

Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			Ernest de Groot is aanwezig bij de bestuursvergaderingen van NBWB en tevens gemandateerd bestuurslid.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			De algemene ledenvergadering stelt ieder jaar op voordracht van het bestuur de contributie voor ieder lid vast op basis van de door het bestuur aangeboden ontwerpbegroting. Waterschap Aa en Maas betaalt 4/13 ^e deel van de totale contributie.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 75.000	€ 4.581	€ 74.900	€ 3.775
2019	€ 74.900	€ 3.775	€ 74.900	€ 108.825
2020	€ 74.900	€ 108.825	€ 75.000	€ 47.311
2021	€ 75.000	€ 47.311	€ 75.000	€ 68.325
2022	€ 75.000	€ 68.325	€ 75.000	€ 44.639
2023	€ 75.000	€ 44.639	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 121.000	€ 37.231	€ 121.100	€ 37.231
2019	€ 121.000	€ 37.231	€ 68.416	€ 21.082
2020	€ 122.000	€ 37.538	€ 74.689	€ 23.012
2021	€ 122.000	€ 37.538	€ 128.203	€ 37.538
2022	€ 122.000	€ 37.538	€ 58.699	€ 19.077
2023	€ 122.000	€ 37.538	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	€ 122.000	€ 23.692	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Ontwikkelingen verbonden partij				
De voorzitter (dijkgraaf De Vet) en secretaris (secretaris-directeur Meuleman) van waterschap Brabantse Delta vervullen tot en met 30 april 2025 respectievelijk de rol van voorzitter en secretaris/penningmeester van de NBWB.				
In de bestuursvergadering van 2 december 2020 is het bestuur van de NBWB akkoord gegaan om met ingang van 2021 een samenwerking aan te gaan met de Universiteit Utrecht (Centre for Water, Oceans and Sustainability Law). Volgens afspraak wordt met prof. Marleen van Rijswijk een jaarlijks moment ingepland voor nadere toelichting over de samenwerking en een presentatie over een nader te bepalen onderwerp.				
Beleidsmatige en financiële risico's				
n.v.t.				

8. Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB Bank)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Ingangsdatum	1954
Portefeuillehouder	Joël Scherrenberg
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Joël Scherrenberg (vertegenwoordiger AvA)
Verantwoordelijk directielid	Piet Sennema
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Pascal Reinaerds (Informatiestaf)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Mark Peters (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	De NWB Bank is een vooraanstaande financiële dienstverlener voor de overheidssector. Voor gemeenten, provincies, instellingen voor volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en activiteiten op het gebied van water en milieu, arrangeert de bank korte en langlopende kredieten. De NWB Bank financiert haar activiteiten op de internationale geld- en kapitaalmarkten op basis van een zeer sterke vermogenspositie en triple-A ratings van Moody's en Standard & Poor's. Doelstelling van de bank is het zo gunstig mogelijk en exact op maat aanbieden van de gewenste financieringen. Maatschappelijke relevantie, hoge kwaliteit, een sterke financiële positie en integriteit zijn de hoekstenen van het beleid van de bank.
Bestuurlijk belang	Middels algemene vergadering van aandeelhouders. Ieder aandeel A geeft recht op 1 stem, ieder aandeel B op 4 stemmen.
Deelnemende partijen	35 overheden (waterschappen, provincies en de Staat der Nederlanden)
Relatie met programma	Bedrijfsvoering
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Bij de NWB Bank kan het waterschap vreemd vermogen aantrekken tegen een gunstigere rente dan elders in de markt. Daarnaast ontvangt het waterschap jaarlijks een dividenduitkering, welke ten gunste komt van de exploitatie van het waterschap.

Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij			Actief participeren in de algemene vergadering van aandeelhouders.	
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			n.v.t.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Aandelenbezit: 627 aandelen A à € 115,- en 301 aandelen B à € 460,- (Totale aandelenuitgifte bedraagt: 50.478 aandelen A en 8.511 aandelen B, wat betekent dat Aa en Maas een aandelenbezit heeft van respectievelijk 1,24% en 3,54%). De nominale waarde van het aandelenbezit van Aa en Maas bedraagt € 210.565.	
Vermogen van de verbonden partij (in miljoenen euro's)				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 1.628	€ 85.495	€ 1.706	€ 82.009
2019	€ 1.706	€ 82.009	€ 1.741	€ 94.464
2020	€ 1.741	€ 94.464	€ 1.827	€ 105.055
2021	€ 1.782	€ 105.100	€ 1.902	€ 94.117
2022	€ 1.902	€ 94.117	€ 1.995	€ 71.290
2023	€ 1.995	€ 71.290	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij (in duizenden euro's)				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Resultaat na belastingen	Aandeel Aa en Maas (dividend)
2018	n.v.t.	n.v.t.	€ 99.700	€ 315
2019	n.v.t.	n.v.t.	€ 94.500	€ 865
2020	n.v.t.	n.v.t.	€ 80.500	€ 707
2021	n.v.t.	n.v.t.	€ 121.000	€ 792
2022	n.v.t.	n.v.t.	€ 143.000	€ 950
2023	n.v.t.	n.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	n.v.t.	n.v.t.	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Ontwikkelingen verbonden partij				
<u>Europese stresstest</u> Vanaf november 2014 is het nieuwe Europese banktoezicht onder auspiciën van de Europese Centrale Bank van kracht. Dit betekent dat alle Europese banken onder een Europees toezichtregime vallen. De Nederlandse Waterschapsbank heeft als significante bank voor het eerst deelgenomen aan de stresstest van de Europese Bankenautoriteit (EBA). De 2021 EU-brede stresstest is bedoeld om de veerkracht van Europese banken op extreme negatieve marktontwikkelingen gedurende een periode van drie jaar te beoordelen. De EBA-stresstest leidde voor de NWB Bank in het basisscenario tot een CET1- ratio (kapitaalbuffer) van 45,7% per eind 2023. Onder het ongunstige (adverse) scenario komt deze ratio uit op 37,8%. In beide scenario's voldoet de bank nog ruimschoots aan de minimale CET1-eis van 12,75% die bestaat uit de totale Pillar 1-kapitaalvereiste van 8%, de bankspecifieke Pillar 2-kapitaalvereiste van 2,25% en de kapitaalconserveringsbuffer van 2,5%. Ultimo 2020 bedroeg de CET1-ratio van de NWB Bank 46%. Begin 2022 heeft de Europese Centrale Bank als onderdeel van het jaarlijkse Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) de kapitaaleis voor de NWB Bank opnieuw beoordeeld. De eis voor de bankspecifieke Pillar 2 kapitaalvereiste is daarbij vastgesteld op 2%. Deze eis geldt vanaf 1 maart 2022.				

Vorig jaar bedroeg de Pillar 2 kapitaalvereiste 2,25%. De totale SREP-kapitaaleis voor de NWB Bank bedraagt 10%. Dit is een optelsom van de totale Pillar 1 kapitaalvereiste van 8% en de Pillar 2 kapitaalvereiste van 2%. Als ook nog rekening wordt gehouden met de kapitaalinstandhoudingsbuffer van 2,5%, komt de totale kapitaaleis uit op 12,50%.

Per 31 december 2022 bedraagt de Tier 1-ratio 45,0%. De kapitalisatie van de NWB Bank ligt hiermee substantieel boven de eis van de ECB.

Waterschapscommissaris

In een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAVA) gehouden op 17 augustus 2017 is de heer drs. A.J.B. (Toon) van der Klugt benoemd tot commissaris van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB Bank) voor een periode van vier jaar. Met zijn benoeming tot commissaris vervult hij de vacature die is ontstaan door het aftreden van mevrouw A. (Albertine) van Vliet-Kuiper in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 20 april 2017. Toon van der Klugt is hoogheemraad van Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard. In de AvA van 14 april 2022 is waterschapscommissaris Van der Klugt herbenoemd voor een periode van 4 jaar.

Leverage ratio

In verband met de kapitaaleisen onder Bazel III heeft de NWB Bank begin 2011 besloten tot een maximale reservering van de jaarlijkse nettowinst. Op grond van de aangekondigde minimale eis voor de leverage ratio per 1 januari 2018 van vooralsnog 3% wordt geen dividend meer uitgekeerd tot de bank aan deze minimumeis voldoet. Dit betekent dat de gehele nettowinst wordt toegevoegd aan de algemene reserves. De leverage ratio is ingevoerd om een grens te stellen aan de opbouw van een overmatige schuldpositie bij banken. De leverage ratio is een simpele aanvullende kapitaalmaatstaf die de balansomvang in verhouding tot het aangehouden kapitaal weergeeft, waarbij geen risicoweging van de activa plaatsvindt. Een leverage ratio van 3% houdt in dat een bank voor iedere € 100 miljard aan balanstotaal € 3 miljard eigen vermogen moet hebben. De leverage ratio van NWB Bank heeft zich de laatste jaren als volgt ontwikkeld:

Ultimo 2012: 1,6%

Ultimo 2013: 1,9%

Ultimo 2014: 1,8%

Ultimo 2015: 2,1%

Ultimo 2016: 2,3%

Ultimo 2017: 2,5%

Ultimo 2018: 2,6%

Ultimo 2019: 2,4%

Ultimo 2020: 2,5%

Ultimo 2021: 2,6%

Ultimo 2022: 3,1%

Medio 2023: 2,7%

Ruime kapitaal- en liquiditeitsratio's

Op 27 juni 2019 is de vernieuwde Europese kapitaalverordening CRR II in werking getreden. Onderdeel hiervan is een aangepaste definitie van de leverage ratio voor promotional banks. Kortweg mag de bank de kredietverlening aan de publieke sector buiten beschouwing laten bij de berekening van de leverage ratio, waardoor een norm geldt van 3%. Op basis van deze nieuwe verordening ziet de ontwikkeling van de leverage ratio er als volgt uit:

Ultimo 2019: 15,1%

Ultimo 2020: 13,2%

Ultimo 2021: 14,3%

Ultimo 2022: 18,9%

Medio 2023: 8,6%

Hervatting dividenduitkering

De NWB Bank heeft over het boekjaar 2018 € 20 miljoen aan dividend uitgekeerd aan haar aandeelhouders. De directie van de bank had hiertoe besloten in het vooruitzicht van de aangepaste verordening kapitaalvereisten. Onderdeel van de verordening is een proportionele berekening van de leverage ratio voor promotional banks. Daarmee zal de leverage ratio van de NWB Bank uitkomen op meer dan 10% en dat is ruimschoots boven de minimale eis van 3%. Hierdoor is er voor de bank geen noodzaak meer om de volledige winst, die over 2018 is vastgesteld op € 99,7 miljoen, aan de algemene reserves toe te voegen. Na de hervatting van de dividenduitkering over 2018 heeft NWB Bank ook in de daaropvolgende boekjaren dividend uitgekeerd (2019: € 55 mln., 2020: € 45 mln., 2021: € 50 mln. en 2022: € 60 mln.)

Halfjaarbericht 2023

In het eerste halfjaar van 2023 heeft de bank zijn positie als financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland verder verstevigd. Dankzij nieuw verstrekte projectfinancieringen en de overname van een deel van de kredietportefeuille van Triodos Groenfonds bedraagt de duurzame energie-portefeuille inmiddels meer dan € 1,3 miljard. De totale omvang van de kredietportefeuille is afgelopen halfjaar gegroeid naar een recordniveau van € 52,7 miljard. Sinds de uitgifte van de eerste Waterobligatie in 2014 is meer dan € 25 miljard aan funding opgehaald met duurzame obligaties. De nettowinst over de eerste zes maanden is uitgekomen op € 72 miljoen.

De kapitaal- en liquiditeitsratio's zijn onverminderd sterk. De Tier 1-ratio komt uit op 44,3% en de leverage ratio bedraagt per 30 juni 8,6%. Beiden liggen ruimschoots boven de minimumnormen van respectievelijk 12,75% en 3%. Ook de Liquidity Coverage Ratio (LCR) en de Net Stable Funding Ratio (NSFR) liggen met 320% respectievelijk 148% ruim boven de minimeis van 100%.

Vooruitzichten 2023

De bank verwacht in de rest van het jaar op dezelfde maatschappelijke en duurzame manier als in de eerste zes maanden de klanten in de Nederlandse publieke sector te blijven voorzien in hun financieringsbehoefte. De bank verwacht dat de omvang van de kredietportefeuille ook de aankomende maanden nog verder zal groeien. De bank is en blijft terughoudend in het uitspreken van verwachtingen voor de nettowinst in 2023.

Oprichting NWB Waterinnovatiefonds

In de AvA van 16 april 2020 is besloten een revolverend fonds in te stellen van maximaal € 20 miljoen voor een periode van 10 jaar. Het fonds moet bijdragen aan het versterken van de innovatiekracht van de publieke watersector, door het verstrekken van risicodragend vermogen voor projecten met een hoog innovatief en daarmee (naar verwachting) risicovol karakter.

Evaluatie beloningsbeleid

In de AvA van 16 april 2020 is een besluit genomen over een evaluatie van het beloningsbeleid van de directie van de bank. Iedere 5 jaar wordt het beloningsbeleid van de statutaire directie geëvalueerd door de AvA. Hiervoor brengt een aandeelhouderscommissie advies uit aan de AvA en verzoekt de AvA het advies te volgen. De aandeelhoudersvertegenwoordiger namens Aa en Maas, de heer Ketelaars, heeft in de AvA als enige tegengestemd op dit voorstel (de vertegenwoordiger van waterschap De Dommel heeft zich van stemming onthouden). De reden om tegen te stemmen was procedureel van aard. Waterschap Aa en Maas had graag gezien dat er voldoende tijd was ingeruimd om voorafgaand aan de gevraagde besluitvorming in de AvA het eigen Algemeen Bestuur te kunnen consulteren over dit onderwerp. Vanwege de late verzending van de vergaderstukken voor de AvA was hiervoor echter nu geen tijd beschikbaar.

Het door de aandeelhoudersvertegenwoordiger van Aa en Maas afgegeven signaal is goed opgepakt door de voorzitter van de AvA. Afgesproken is dat AvA-voorstellen voor herziening van het beloningsbeleid voortaan minimaal 2 maanden van tevoren worden verzonden zodat deze intern bij de aandeelhouders besproken kunnen worden. Deze afspraak is tevens gemaakt voor voorstellen tot statutenwijziging.

Directievoorzitter nieuwe president Europese belangenorganisatie voor publieke banken

Directievoorzitter van NWB Bank Lidwin van Velden is 1 juli 2022 gekozen als nieuwe president van de European Association of Public Banks (EAPB). De komende twee jaar gaat Lidwin zich actief inzetten voor de belangen van publieke banken en instellingen in Europa, in het bijzonder op het gebied van duurzaamheid.

De EAPB behartigt direct dan wel indirect de belangen van ongeveer 90 publieke banken en instellingen uit 17 Europese lidstaten en landen. Met een totaal vertegenwoordigde balansomvang van € 3.200 miljard en een marktaandeel van 15% vertegenwoordigt de EAPB een essentieel onderdeel van de Europese financiële sector.

AVA 20 april 2023

Op 20 april 2023 is de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering gehouden. De belangrijkste onderwerpen die op de agenda stonden zijn:

- de aandeelhouders hebben het voorstel om een dividend uit te keren van € 60 miljoen goedgekeurd;
- de aandeelhouders hebben ingestemd met het op eigen verzoek aftreden van CFO De Bruijne en de herbenoeming van Van der Vliet als lid van de statutaire directie (CCO) voor twee jaar.
- de aandeelhouders hebben ingestemd met het aftreden van commissaris Van Hoeken en met de benoeming van mevrouw Oosterloo-van 't Hoff tot opvolger.
- de aandeelhouders hebben ingestemd met de herbenoeming van commissaris Ottolini.
- de aandeelhouders hebben ingestemd met een voorstel tot aanpassing van de vergoedingen voor de RvC.

Beleidsmatige en financiële risico's

Eind juli 2022 heeft Standard & Poor's (S&P) een laatste update uitgegeven waarbij de rating van NWB Bank is gehandhaafd op AAA met een stable outlook.

In augustus 2022 heeft Moody's een update gegeven van de credit rating van NWB Bank. Hierbij heeft Moody's de rating van Aaa herbevestigd.

9. NV Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	NV Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)
Vestigingsplaats	Moerdijk
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Ingangsdatum	14 september 1994
Portefeuillehouder	Suzanne de Zoeten
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Afgevaardigde AvA SNB: Suzanne de Zoeten
Verantwoordelijk directielid	Peter Verlaan
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Bart Verberkt (Advies Zuiveren)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Mark Peters (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	Het tot stand brengen van en het in stand houden van de duurzame exploitatie van een slibverwerkingsinstallatie voor de verwerking van zuiveringsslib dat in beginsel afkomstig is van waterschappen.
Bestuurlijk belang	Ieder aandeelhoudend waterschap benoemt een vertegenwoordiger die de belangen van het waterschap behartigt (stemrecht) in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Waterschap Aa en Maas wordt in de AvA vertegenwoordigd door Suzanne de Zoeten. Het geplaatste aandelenkapitaal van de NV bedraagt € 4.442.702 en is volledig volgestort.
Deelnemende partijen	Waterschappen Aa en Maas (18,92%), De Dommel (17,01%), Brabantse Delta (14,51%), Vechtstromen (13,59%), Scheldestromen (7,97%), De Stichtse Rijnlanden (14,0%) en Limburg (14,0%).
Relatie met programma	Schoon water
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Het verwerken van zuiveringsslib tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten met minimale emissies naar het milieu en maximale terugwinning van energie en grondstoffen.
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	De aandeelhouders hebben in 2017 een gezamenlijke slibstrategie opgesteld, die in oktober 2017 door het AB van waterschap Aa en Maas is vastgesteld. De slibstrategie houdt op hoofdlijnen in dat de komende 10

	jaar in beginsel wordt vastgehouden aan de huidige route van SNB.			
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP	Er wordt regelmatig een Strategisch slibketenoverleg gehouden waarin Aa en Maas vertegenwoordigd wordt door Suzanne de Zoeten en Peter Verlaan.			
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			Er geldt een eenheidsprijs per ton ontwaterd zuiveringsslib, met beperkte aanvullende bepalingen over de kwantiteit van de slibaanvoer vanuit de aandeelhouders (een waterschap krijgt een afwijkende prijs in rekening gebracht indien een waterschap meer dan 5% afwijkt van de opgegeven slibprognose).	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 58.562.000	€ 4.831.000	€ 52.467.000	€ 4.323.000
2019	€ 52.467.000	€ 4.323.000	€ 51.966.000	€ 3.746.000
2020	€ 51.966.000	€ 3.746.000	€ 19.971.000	€ 30.333.000
2021	€ 19.971.000	€ 30.333.000	€ 18.038.000	€ 26.892.000
2022	€ 18.038.000	€ 26.892.000	€ 15.280.000	€ 29.973.000
2023	€ 15.280.000	€ 29.973.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 29.308.000	€ 5.064.000	€ 36.605.000	€ 7.020.623
2019	€ 32.238.000	€ 6.144.000	€ 31.681.000	€ 5.567.006
2020	€ 31.703.000	€ 5.597.000	€ 33.580.000	€ 5.571.466
2021	€ 30.556.000	€ 5.522.000	€ 31.371.000	€ 5.731.000
2022	€ 29.671.000	€ 6.186.000	€ 34.283.000	€ 7.044.000
2023	€ 32.700.000	€ 6.244.000	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Solvabiliteitsratio				
SNB hanteert, nadat zij vanaf 2020 zorgt voor eigen financiering, een interne doelstelling van een solvabiliteitsratio die ligt tussen 30% en 40%. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de solvabiliteitsratio te zien.				
Ultimo	Verhouding EV/TV			
2018	92,4%			
2019	93,3%			
2020	39,7%			
2021	40,1%			
2022	33,8%			
Ontwikkelingen verbonden partij				
Stand van zaken fosfaatterugwinning				
Eind 2022 heeft SNB haar aanpak ten aanzien van de fosfaatterugwinning gewijzigd om een versnelling te bewerkstelligen. Voor 2023 ligt de focus op de eerste plaats op het toewerken naar een investeringsbeslissing in de zomer van 2024 voor een fosfaatrecyclingfabriek in Moerdijk (de				

voorbereidingsfase). Dit doet SNB samen met een technologiepartner waarbij onder andere het technisch ontwerp, de leverancierskeuzes, de vergunningen, de business case en de financiering van de fabriek nader worden uitgewerkt. Met betrekking tot de financiering van de periode tot aan de investeringsbeslissing is een aanvraag ingediend bij het waterinnovatiefonds van de Nederlandse Waterschapsbank. De verwachting is dat in het najaar van 2023 een beslissing over deze aanvraag wordt genomen. Een positieve beslissing van het fonds is een van de voorwaarden om ook vanuit SNB financieel aan de voorbereiding bij te dragen.

Al met al geldt dat het terugwinnen van fosfaat niet eenvoudig is, maar dat de waterschappen zo snel mogelijk fosfaat willen terugwinnen. Dit is een gedeelde doelstelling van waterschappen, SNB en HVC.

Toekomstige strategie

In het najaar van 2016 is, onder begeleiding van een externe onafhankelijke procesbegeleider, gestart met het door de aandeelhouders gezamenlijk opstellen van een slibstrategie en toekomstvisie SNB. Vanuit het AB van waterschap Aa en Maas is een interne klankbordgroep ingesteld. In oktober 2017 heeft het AB ingestemd met de slibstrategie en toekomstvisie SNB. In hoofdlijnen komt het erop neer dat voor de periode 2017-2026 wordt vastgehouden aan de huidige verwerkingsroute van SNB.

In 2020 is door SNB een nieuw ondernemingsplan opgesteld, wat is vastgesteld in de AvA van 17 december 2020. Het ondernemingsplan beslaat de periode 2021 – 2026 en is voorafgaand aan definitieve vaststelling ook besproken met de individuele AB's (AB-vergadering Aa en Maas van 9 oktober 2020).

Gezien de trage ontwikkeling van nieuwe slibverwerkingsmethodes is SNB, op verzoek van de aandeelhouders, aan het onderzoeken of verlenging van de technische levensduur van de huidige slibverwerkingsinstallatie mogelijk is. Uit eerste onderzoek is gebleken dat verlenging tot en met 2047 mogelijk is. Mede op basis van dit onderzoek werkt SNB aan een innovatie- en transitiestrategieplan.

Nieuwe kostenverdeling / Governance-aanpassingen / Eigen financiering

In 2018 heeft een bestuurlijke stuurgroep opdracht gegeven aan een ambtelijke werkgroep om met een onafhankelijke externe voorzitter te komen met een voorstel voor een nieuwe kostenverdeling.

Mede op verzoek van de stuurgroep en SNB zelf is de opdracht uitgebreid met een tweetal aanvullende onderwerpen. Het betrof het komen tot een voorstel voor aanpassingen in de huidige governance van SNB en een voorstel waarin SNB in de eigen financiering voorziet. Eind 2019 hebben alle individuele AB's van de vijf aandeelhoudende waterschappen ingestemd met een nieuwe kostenverdelingssystematiek (AB-vergadering Aa en Maas van 15 november 2019). Medio 2020 hebben de AB's van de aandeelhoudende waterschappen ingestemd met aanpassingen in de governance en met eigen financiering van SNB (AB-vergadering Aa en Maas van 3 juli 2020).

Toetredingsstrategie nieuwe aandeelhouders

In 2021 heeft SNB in overleg met de aandeelhouders een toetredingsstrategie voor nieuwe aandeelhouders opgesteld, welke is vastgesteld in de AvA van 3 juni 2021 (behandeld in AB-vergadering Aa en Maas 9 april 2021).

Na vaststelling van de toetredingsstrategie is een team samengesteld om gesprekken aan te gaan met een drietal potentiële nieuwe aandeelhouders. Inmiddels hebben de algemeen besturen van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en waterschap Limburg besloten om per 1 januari 2023 toe te willen treden als aandeelhouder in SNB. De bestuurlijke besluitvorming hierover bij de vijf huidige aandeelhouders heeft plaatsgevonden in november 2022 (AB-vergadering Aa en Maas van 18 november 2022). Na de positieve bestuurlijke besluitvorming is HDSR per 1 januari 2023

toegetreten als aandeelhouder. Waterschap Limburg is op 31 maart 2023 met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 eveneens aandeelhouder geworden. Met de toetreding van de twee nieuwe aandeelhouders ontstaat de situatie dat SNB over enkele jaren, nadat lopende overeenkomsten met klanten/niet-aandeelhouders aflopen, alleen nog zuiveringsslib verwerkt voor haar aandeelhouders. Daarmee wordt het marktrisico ofwel onderbezettingsrisico volledig gemitigeerd.

Onafhankelijke Raad van Commissarissen (RvC)

Een onderdeel van de governance-aanpassingen was het overgaan tot een volledig onafhankelijke RvC. Nadat op 17 december 2020 de heer Van den Heuvel is benoemd tot president-commissaris zijn begin 2021 twee andere onafhankelijke commissarissen gevonden. Het betreft mevrouw Raaijmakers en de heer Swinkels. De AvA heeft op 3 juni 2021 ingestemd met de voordracht van beide commissarissen. Dit betekent dat per 3 juni 2021 de RvC bestaat uit deze 3 onafhankelijke commissarissen.

Duurzaam slibtransport

Baars Transport (Brabants slib) is al enige tijd volledig overgestapt op HVO brandstof (tweede generatie biodiesel). De vervolgstap is dat Jan Bakker Transport (slib Scheldestromen en Vechtstromen) overgaat. Op 1 januari 2021 is ook gestart met het transport van het zuiveringsslib van Vechtstromen op basis van HVO. Ook het transport voor externe klant wetterskip Fryslân (per 1 november 2021) en het slibtransport voor aandeelhouder Scheldestromen (1 januari 2022) is volledig over op HVO brandstof.

Na toekenning van een aanschafsubsidie heeft SNB in juli 2023 een volgende stap gezet met de bestelling van een volledig elektrische vrachtauto. Samen met Baars transport wordt een pilot gestart om praktijkervaring op te doen met deze vorm van duurzaam slibtransport. De vrachtwagen gaat vanaf het voorjaar van 2024 rijden op elektriciteit die is opgewekt door het eigen zonnepark van SNB. Als de pilot positief verloopt is het de bedoeling om na het aflopen van de huidige transportcontracten bij de nieuwe aanbesteding te gaan voor elektrisch transport. Een belangrijke randvoorwaarde is dan wel dat op een aantal rwzi's laadcapaciteit gerealiseerd wordt.

Beleidsmatige en financiële risico's

Nieuwe wet- en regelgeving

De toenemende maatschappelijke aandacht voor de gevolgen van o.a. klimaatverandering en stikstofdepositie zorgt ervoor dat SNB te maken krijgt met veranderende en complexere (milieu-) wet- en regelgeving. Belangrijke aandachtspunten zijn de stikstofreductiedoelstellingen voor de industrie, de nieuwe luchtemissie-normen voor afvalverbranding en de vertaling van de discussie rondom ZZS en PFAS in wet- en regelgeving. SNB volgt de ontwikkelingen in wet- en regelgeving nauwgezet en is aangesloten bij belangenorganisaties om een bijdrage te kunnen leveren aan goede wet- en regelgeving. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar het up-to-date houden van benodigde vergunningen en het toezien op de naleving van de vergunningseisen. Tot slot zet SNB intrinsiek in op het continu verlagen van de milieubelasting die haar activiteiten met zich meebrengen. De specifieke focus ligt hierbij op het reduceren van CO₂ en stikstof. Aanpassingen aan de SVI zijn hiervoor nodig.

Fiscale risico's

De rijksoverheid zet fiscale maatregelen, zoals CO₂-heffing, kilometerheffing en afvalstoffenbelasting, steeds meer in om de (afval)sector(en) te verduurzamen. Vooralsnog is SNB vrijgesteld van bovengenoemde heffingen en belasting. SNB is voor de activiteiten ten behoeve van haar aandeelhouders tevens vrijgesteld van BTW en VPB. Afspraken hierover met de Belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie kunnen wijzigen, waardoor deze vrijstellingen in de toekomst mogelijk kunnen vervallen. SNB lobbyt via belangenorganisaties voor passende fiscale

maatregelen. Daarnaast is SNB proactief in het verder verduurzamen van de bedrijfsvoering om mogelijke heffingen/belastingen op dit gebied te vermijden. SNB bewaakt de naleving van de afspraken omtrent de VPB-vrijstellingen en voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de BTW-koepelvrijstelling intensief.

In juli 2023 heeft SNB een naheffingsaanslag omzetbelasting over 2021 ontvangen in verband met, naar SNB aanneemt, het niet voldoen aan de voorwaarden voor de BTW koepelvrijstelling. Zoals bekend maakt SNB al geruime tijd gebruik van deze vrijstelling. Eind 2020 zijn de afspraken met de Belastingdienst hierover eenzijdig opgezegd. Met de Belastingdienst is vervolgens overlegd onder welke voorwaarden SNB de vrijstelling kon continueren. In 2021 zijn er, in overleg met de aandeelhouders, diverse wijzigingen doorgevoerd, o.a. in de wijze van kostenverrekening, om aan deze voorwaarden van de Belastingdienst te kunnen voldoen. Nu heeft de Belastingdienst over 2021 een naheffingsaanslag opgelegd van € 466.000 zonder verdere toelichting. Ook over 2022 zal een naheffingsaanslag volgen. SNB heeft bezwaar gemaakt tegen deze aanslagen. De Belastingdienst heeft nog niet gereageerd op de ontvangen bezwaren.

Tekort aan verwerkingscapaciteit op korte termijn

Vanuit de Vereniging van Zuiveringsbeheerders (VvZB) is geconcludeerd dat er landelijk onvoldoende reservecapaciteit is om fluctuaties in slibproductie en slibverwerking op te vangen door onder andere het wegvallen van de Duitse markt, de krapte op de Nederlandse markt nog aanhoudt tot 2025, en er geen serieuze landelijke calamiteitenregeling is. Deze problematiek speelt al een aantal jaren. Ook SNB heeft hier last van. Om dit op te vangen heeft SNB een eigen calamiteitenregeling die voorziet in extra opslagcapaciteit, afspraken met andere verwerkers en afspraken met de provincie. Deze regeling is evenwel beperkt van omvang. Een structurele oplossing, waaronder een lange termijn landelijke calamiteitenregeling, dient door de waterschappen, verwerkers en provincie gezamenlijk tot stand gebracht te worden. De gesprekken hierover hebben succesvol plaatsgevonden en er zijn afspraken gemaakt over landelijke voorzieningen voor overloop van slib.

Energiecrisis en inflatie

De in het najaar van 2021 ontstane energiecrisis en sterk gestegen inflatie in 2022 heeft ook voor SNB financiële gevolgen. Zo vallen naast de energie- en brandstofkosten zelf, ook de kosten voor grond- en hulpstoffen hoger uit door gestegen energieprijzen en marktprijzen voor chemicaliën. Ook de kosten voor de verwerking van reststoffen vallen hoger uit, doordat de gestegen energie- en brandstofprijzen grotendeels doorberekend worden aan SNB. Daarnaast verwacht SNB vanaf 2022 vanwege de hoge energieprijzen geen SDE-subsidie meer te ontvangen op de eerder gedane duurzaamheidsinvesteringen.

SNB heeft voor het op- en afstoken van de verbrandingsovens aardgas nodig, alsmede om tijdens de verbranding de ovens op temperatuur te houden. Een mogelijk tekort aan aardgas kan daarom gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering. In dit kader is, via de Vereniging Afvalbedrijven, nogmaals het vitale belang van de slibverwerking in Nederland onder de aandacht gebracht van de minister van Klimaat en Energie. Een onderzoek naar een alternatief (bio-LNG) is opgestart. Er wordt bekeken of een LNG-installatie vergunning- en verzekeringstechnisch haalbaar is.

Gevolgen voor de garantieregeling i.v.m. toetreding nieuwe aandeelhouders

In 2019 hebben de aandeelhouders onderling nieuwe afspraken gemaakt over de verdeling van de verwerkingskosten van SNB. Om te voorkomen dat mogelijk grote verschillen per aandeelhouder konden ontstaan tussen de vorige en nieuwe kostenverdeling in de periode 2021 tot en met 2026, is een afspraak gemaakt dat onder bepaalde voorwaarden een onderlinge compensatie plaatsvindt. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een garantieregeling. Deze regeling wordt na de toetreding van HDSR en WBL gecontinueerd tussen de huidige aandeelhouders. Deze regeling

leidt bij het niet behalen van vooraf overeengekomen tarieven voor het opvullen van de verwerkingscapaciteit bij SNB, tot een maximale uitkering vanuit de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel van € 800.000 aan Vechtstromen en € 200.000 aan Scheldestromen: in totaal € 1 miljoen. Door de toetreding als aandeelhouder begin 2023 van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en waterschap Limburg is het waarschijnlijk dat de overeengekomen tarieven in de regeling niet worden gehaald omdat het aandeelhouderstarief, buitenom onverwachte kostenontwikkelingen, lager ligt dan de overeengekomen tarieven uit de garantieregeling. Aangezien Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel ieder voor 1/3^e garant staan voor het totale garantiebedrag van € 1 miljoen, betekent dit in 2026 een mogelijk eenmalig nadeel van ten hoogste € 333.333 per waterschap.

10. Unie van Waterschappen (UvW)

Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Unie van Waterschappen (UvW)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Vereniging
Ingangsdatum	1927
Portefeuillehouder	Mario Jacobs
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij	Mario Jacobs lid ALV Plaatsvervanger in ALV: Joël Scherrenberg
Verantwoordelijk directielid	Piet Sennema
Opdrachtgeversrol/accountmanager	Jeroen Kremers (Concernstaf)
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol	Anja van Koningsbrugge (Concernstaf)
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)	Behartiging van de belangen van de Nederlandse waterschappen op nationaal, Europees en internationaal niveau, alsmede de ontwikkeling van een gezamenlijke visie en het bepalen van gezamenlijke standpunten van haar leden en het verlenen van service aan haar leden.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de algemene ledenvergadering (evenredige vertegenwoordiging)
Deelnemende partijen	Alle Nederlandse waterschappen
Relatie met programma	Alle programma's
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij	Nationale en internationale behartiging van de waterschapsbelangen. Binnen de Unie ligt de nadruk op lobby, communicatie en regievoering over het beleidsthema regionaal waterbeheer. Daarnaast kennisuitwisseling en samenwerking op een veelheid aan onderwerpen.
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij	Voortzetting huidige koers
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP	Deelname in commissie: CBCF Mario Jacobs (PLV: Joël Scherrenberg) CINTER Mario Jacobs CWK Peter van Dijk CWE Suzanne de Zoeten CWS Ernest de Groot
Financiële gegevens	

Financieel belang/basis van de bijdrage			Contributie welke jaarlijks in de algemene ledenvergadering tegelijk met de begroting wordt vastgesteld.	
			Bij ontbinding van de Unie zijn de waterschappen naar rato van contributiebetaling aansprakelijk voor eventuele tekorten na vereffening.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2018	€ 827.232	€ 11.453.239	€ 924.709	€ 13.063.613
2019	€ 924.709	€ 13.063.613	€ 1.777.551	€ 13.208.925
2020	€ 1.777.551	€ 13.208.925	€ 1.993.366	€ 15.546.462
2021	€ 1.993.366	€ 15.546.462	€ 3.134.712	€ 23.517.682
2022	€ 3.134.712	€ 23.517.682	€ 2.697.666	€ 22.577.582
2023	€ 2.697.666	€ 22.577.582	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
2018	€ 9.755.686	€ 418.421	€ 10.676.943	€ 418.421
2019	€ 9.985.769	€ 441.905	€ 16.531.665	€ 441.905
2020	€ 10.342.488	€ 460.371	€ 19.225.431	€ 460.371
2021	€ 10.657.900	€ 466.598	€ 17.570.471	€ 466.598
2022	€ 11.405.000	€ 489.863	€ 20.557.036	€ 489.863
2023	€ 12.061.700	€ 524.754	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2024	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend
T.a.v. bovenstaande financiële gegevens dient het volgende opgemerkt te worden:				
• Naast de contributie int de Unie ook onderstaande bedragen:				
	muskus/beverratten- bestrijding	contributie blad Het Waterschap (excl. 9 % BTW)	SIKB (excl. 21% BTW)	
2018	€ 71.898	€ 9.524	€ 5.000	
2019	€ 69.614	€ 5.714	€ 5.000	
2020	€ 72.566	€ 5.714	€ 5.000	
2021	€ 72.613	€ 6.190	€ 5.000	
2022	€ 90.547	€ 6.429	€ 5.000	
2023	€ 126.404	€ 6.667	€ 5.000	
• De bijdrage inclusief compensatie financieringstekort;				
• Realisatietotaal 2019 is inclusief € 7 miljoen uitgaven t.b.v. projecten waar een gelijk bedrag aan extra inkomsten op projecten tegenover staat. Exploitatieresultaat voor bestemming bedraagt € 852.842. Hiervan bedraagt 971.246 een incidentele bate als gevolg van herwaardering van het pand. Dit bedrag is toegevoegd aan een nieuw gevormde bestemmingsreserve ‘herwaardering pand’ om eventueel toekomstige waardedalingen te kunnen dekken.				
• Realisatietotaal 2020 is inclusief € 8,5 miljoen uitgaven t.b.v. projecten waar een gelijk bedrag aan extra inkomsten op projecten tegenover staat. Het bedrijfsvoeringsresultaat is € 215.816 positief. Hiervan bedraagt 300.000 vrijval diverse kortlopende financieringsprojecten welke als kortlopende schuld op de balans waren opgenomen. De exploitatiekosten zijn € 380.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelslasten.				

- Realisatietotaal 2021 is inclusief € 7,7 miljoen uitgaven t.b.v. projecten waar een gelijk bedrag aan extra inkomsten op projecten tegenover staat. Het bedrijfsvoeringsresultaat voor bestemming bedraagt € 1.141.344 positief. Hiervan wordt € 623.899 veroorzaakt door onderbesteding op exploitatiekosten en op de programma's en € 517.445 betreft een incidentele bate als gevolg van herwaardering van het pand. Dit laatste bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'herwaardering pand' om eventueel toekomstige waardedalingen te kunnen dekken.
- Vanaf de begroting 2022 wordt voor indexatie van de Uniebegroting niet meer de consumentenprijsindex toegepast maar een combinatie van consumentenprijsindex (voor 25%) en loonkostenindex (voor 75%)
- In de begroting 2022 en 2023 is nog geen rekening gehouden met de uitgaven die samenhangen met de gezamenlijke aanpak waterschapsverkiezingen. Deze worden separaat in beeld gebracht en gefactureerd.
- Realisatietotaal 2022 is inclusief € 9 miljoen uitgaven t.b.v. projecten waar een gelijk bedrag aan extra inkomsten op projecten tegenover staat. Het bedrijfsvoeringsresultaat voor bestemming bedraagt € 437.044 negatief. Hiervan betreft 38.330 het resultaat reguliere bedrijfsvoering en wordt grotendeels veroorzaakt door overbesteding op de personeelskosten. € 398.714 wordt veroorzaakt door een incidentele last i.v.m. waardevermindering van het pand als gevolg van een uitgevoerde taxatie. Dit laatste bedrag is onttrokken aan de egalisatiereserve 'herwaardering pand' (ingesteld om fluctuaties in de waarde van het pand op te vangen).

Ontwikkelingen verbonden partij

Contributie afgelopen jaren

De waterschappen hebben in 2019 afgesproken om tot en met 2023 de Uniebegroting te laten groeien om het Uniebureau financieel in staat te stellen om op de benodigde sterkte te komen. De grootste stap hierin is reeds gezet in de begroting 2020 (stijging 4% plus inflatie). Voor de jaren 2021, 2022 en 2023 was in dit kader een stijging van 1% plus inflatiecorrectie afgesproken. Doordat de extra contributiestijging is de afgelopen 2 jaar vooral opgegaan is aan tegenvallende kosten vanuit de CAO en pensioenpremies, is afgesproken om in 2022 en 2023 de contributie met 3% i.p.v. 1% extra te laten stijgen.

Daarnaast is omdat de Uniebegroting voor 75% uit personeelslasten bestaat, afgesproken om vanaf de begroting 2022 voor indexatie van de Uniebegroting niet meer de consumentenprijsindex toe te passen maar een combinatie van consumentenprijsindex (voor 25%) en loonkostenindex (voor 75%).

Kader begroting 2024

In het Kader Begroting 2024 geeft de Unie aan dat in 2024 naast een indexatie van 4,8% een aanvullende contributiestijging van 10% nodig is om invulling te kunnen geven aan de ambities van de waterschappen. Deze laatste verhoging betekent een gemiddelde verhoging van ongeveer € 60.000 per waterschap in verband met urgente en prioritaire dossiers. In de Ledenvergadering van juni is afgesproken dat bij de behandeling van de Uniebegroting in november de noodzaak van de verhoging stevig onderbouwd wordt.

Het Uniebestuur signaleert dat in 2024 een aantal urgente en prioritaire dossiers extra of nieuwe aandacht verdient. Daarbij is gekeken of deze vallen te prioriteren en onder te verdelen tussen de volgende categorieën:

- Onvermijdelijk;
- Wat doen we gezamenlijk beter dan alleen;
- Meer slagkracht als Unie en vereniging.

Het Uniebestuur ziet de volgende urgente en prioritaire dossiers waarop nu en in 2024 actie gevraagd wordt:

Onvermijdelijk

1. *Omgevingswet*

De Omgevingswet zal naar verwachting op 1 januari 2024 van kracht worden. De afgelopen jaren hebben de waterschappen zich op de komst van de Omgevingswet voorbereid. 2024 zal in het teken staan van de inwerkingtreding, met de bijbehorende 'kinderziekten' die aan het licht zullen komen en de verdere doorontwikkeling van zowel de wet als het digitaal stelsel. Hiervoor is, met name op digitaal terrein, structureel extra inzet nodig van het Uniebureau.

2. *Crisisbeheersing*

De nieuwe visie crisisbeheersing 2030 dient verder uitgewerkt en geïmplementeerd te worden. Dit geldt ook voor de evaluatiepunten die uit de crisis van Limburg naar voren zijn gekomen. Zo zal de samenwerking met Watermanagement Centrum Nederland en Stuurgroep Management Watercrisis en Overstroming geïntensiveerd moeten worden. Ook moet de kwetsbaarheid van de interne crisisorganisatie binnen de Unie verstevigd worden. Hiervoor is een uitbreiding van de capaciteit noodzakelijk.

3. *KRW*

De Unie zet in op het versneld verbeteren van de waterkwaliteit, o.a. door nationaal en Europees te pleiten voor een effectieve bronaanpak: een minder belastende landbouw en door het weren van stoffen die niet in het water thuishoren. Deze versnelling staat in de Kaderrichtlijn Water, waarvoor de komende jaren alle zeilen moeten worden bijgezet om in 2027 de afgesproken delen te halen.

4. *HWBP*

Met de waterschappen en alliantiepartners versterkt de Unie de samenwerkingsbasis van het Hoogwaterbeschermingsprogramma, in het belang van de waterveiligheid van ons land. Er wordt onder andere meegedacht aan een nieuw financieel kader, en wat dit betekent voor de solidariteit tussen de waterschappen, en een betere governance van het programma. Tot 2050 bestaan er nu al zorgen over de voortgang en de kosten van projecten binnen dit programma. De komende jaren zal dat ook veel aandacht van de Unie vragen.

Wat doen we gezamenlijk beter dan alleen, meer slagkracht als Unie/vereniging

5. *Water en bodem sturend*

Water en Bodem sturend heeft een plek gekregen in het regeerakkoord. Het is zaak dat de waterschappen dit samen met de overige stakeholders verder vorm en inhoud geven. De verdere uitwerking van de kaders voor de transitie van het landelijk gebied verdient volop de aandacht. Verder is het van belang hoe de watertoets dwingender gemaakt kan worden en te bezien welke instrumenten de waterschappen zelf voor water en bodem sturend kunnen inzetten.

6. *NPLG/Stikstof*

Het Nationaal Programma Landelijk Gebied is in het leven geroepen om de problematiek rondom natuur en stikstof op te lossen, maar raakt aan diverse andere vlakken, zoals de inrichting van het landelijk gebied en waterkwaliteit. De Unie heeft recent aangegeven dat met watermaatregelen het behalen van de natuurdoelen sneller dichterbij kan komen. Verdroging is naast stikstof een van de grote oorzaken van de achteruitgang van de natuur. Het kost inzet om gewenste effecten ook in die gebiedsprocessen te laten landen.

7. *Tussenbalans Kennisprogramma Zeespiegelstijging*

Het Kennisprogramma Zeespiegelstijging komt eind van het jaar met een tussenbalans van 4 jaar onderzoek. Na een periode van vooral kennis vergaren is de fase aangebroken om de resultaten te presenteren en met elkaar te appreciëren. Twee trajecten worden voorzien om komende tijd op te starten: - Een doorvertaling naar de gevolgen voor de waterveiligheid, met name welke toekomstige ruimte dit vraagt. Het plan is dat een gezamenlijke werkgroep van

lenW en waterschappen zich gaat buigen over de consequenties voor het profiel vrije ruimte voor waterkeringen (kust en rivieren). - Een doorvertaling naar de gevolgen voor de regionale watersystemen. Hierbij gaat het om de consequenties voor het peilbeheer, grondwater, waterkwaliteit en zoetwatervoorziening, regionale keringen en wateroverlast. Om dit te organiseren en faciliteren is inzet van de Unie noodzakelijk.

8. *Zuiveringen*

Op de RWZI's zijn de komende jaren veel ontwikkelingen. In de komende 10 jaar moeten er 150 RWZI's worden omgevormd. Zo zien we ook forse ontwikkelingen vanwege de Europese richtlijn stedelijk afvalwater (hoger zuiveringsrendement, medicijnresten verwijdering etc.) en de ambitie "op weg naar klimaatneutraliteit", waarbij projecten als biogas, groengas, waterstof, reductie methaan en lachgas en Aquathermie voorbij komen. Daarnaast is er de wens tot circulariteit en duurzaam bouwen op de RWZI's. Om hier invulling aan te geven is een collectieve programmatische aanpak noodzakelijk.

9. *Digitale Transformatie en cybersecurity*

Op het gebied van digitalisering en digitale transformatie zijn er veel ontwikkelingen. De Unie is bezig met het opstellen van de Vaarkaat, deze helpt ons de route te bepalen richting de digitale transformatie. In deze Vaarkaat worden veel onderwerpen benoemd, die verdere uitwerking en visie- en strategiebepaling behoeven. Zoals rondom het thema data, ethiek, artificial intelligence, informatieveiligheid etc. De digitale transformatie gaat de komende jaren veel van de waterschappen vragen, maar gaat ons ook veel opleveren. Vanuit Europa komt er veel regelgeving rondom data en informatieveiligheid op de waterschappen af. Zo stelt o.a. de NIB2 richtlijn kaders voor een risico gestuurde benadering op informatiebeveiliging en heeft impact op de waterschappen op gebied van governance (toezicht, meldplicht en zorgplicht) en heeft gevolgen voor bestuur en bestuurders van waterschappen. Bestuurders worden verantwoordelijk voor het monitoren en uitvoeren van maatregelen en kunnen hiervoor persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. Voor het ontwikkelen van dit beleid en kaders en het ondersteunen van de waterschappen is extra capaciteit en middelen nodig. Een van de belangrijke onderwerpen hierin is cybersecurity en privacy. Hierin moet de Unie de komende jaren zelf ook de nodige stappen in zetten om dit borgen en hiervoor is bij de Unie ook extra capaciteit nodig.

10. *Duurzaam opdrachtgeverschap*

Het behulp van de strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen worden kaders en concrete handvatten geleverd om invulling te geven aan afspraken en doelen uit vastgestelde akkoorden, zoals het Klimaatakkoord en Grondstoffenakkoord. Daarnaast wordt er gewerkt aan het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen en een convenant Klimaat en Circulair Inkopen. Om waterschappen te ondersteunen bij het realiseren van deze afspraken is ondersteuning vanuit de Unie nodig.

11. *Gezamenlijke publiekscommunicatie*

Met de Waterbazenaanpak hebben de waterschappen veel zichtbaarheid gerealiseerd, aandacht gevraagd voor waterbewustzijn en handelingsperspectief geboden aan inwoners van Nederland. De ambitie is dat te continueren en daarnaast het gedragsaspect toevoegen. Publiekscommunicatie wordt hiermee meer permanent vormgeven binnen de Unie. Een voorstel hiertoe is besproken in de CBCF van 9 maart 2023. Om deze ambitie met elkaar te realiseren, ligt het voor de hand om het benodigde budget hiervoor in de Uniebegroting op te nemen.

Vitale vereniging als basis voor bovenstaande

12. *Vitale vereniging*

Hoe voeren we binnen de vereniging met elkaar het goede gesprek? De commissie Toekomstbestendige vereniging (commissie De Ridder) heeft daarvoor een aantal aanbevelingen gegeven. En hoe geven we het strategische gesprek binnen de vereniging meer permanent vorm en inhoud? Die vragen wil de Unie in 2023 met elkaar beantwoorden. In

2024 willen de Unie als vereniging gereed staan om dit goede gesprek met elkaar te kunnen voeren. En dat vraagt structureel extra inzet van het Uniebureau.

Beleidsmatige en financiële risico's

Alle waterschappen, m.u.v. Hoogheemraadschap van Delfland, hebben een garantstelling afgegeven aan de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) ten behoeve van een doorlopend kredietfaciliteit voor de Unie van Waterschappen (UvW). Het maximale bedrag waarvoor een waterschap aangesproken kan worden is 2 miljoen euro. In de ledenvergadering van de Unie d.d. 16 oktober 2015 is afgesproken dat bij een eventuele aansprakelijkheidsstelling inzake het krediet het verhaalrecht (recht van regres) gebaseerd wordt op het aandeel in de reguliere contributiebijdrage. Het huidige aandeel van Aa en Maas in de contributie bedraagt ongeveer 4,5%. Daarnaast is door de waterschappen begin 2017 een borgstelling afgegeven voor een lening ter herfinanciering van de hypothecaire lening van ruim 6 miljoen euro waarbij de Unie verdeelsleutel het aandeel per waterschap bepaalt.

11.Meervoudige centrumregeling Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel

Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)			Meervoudige centrumregeling Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel	
Vestigingsplaats			n.v.t	
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke Regeling (zonder rechtspersoonlijkheid)	
Ingangsdatum			24 november 2016	
Portefeuillehouder			Joël Scherrenberg	
Bestuurlijke vertegenwoordiger in verbonden partij			N.v.t.	
Verantwoordelijk directielid			Piet Sennema	
Opdrachtgeversrol/accountmanager			Piet Sennema	
Ambtelijk toezichthouder Concerncontrol			Anja van Koningsbrugge (Concernstaf)	
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties)			De aan deze regeling deelnemende waterschappen werken onderling samen ten behoeve van een meer doelmatige en efficiënte uitvoering van de taken van de deelnemende waterschappen.	
Bestuurlijk belang			N.v.t.	
Deelnemende partijen			Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel	
Relatie met programma			Bedrijfsvoering	
Doelstelling(en) waterschap die worden gerealiseerd door deelneming in de verbonden partij			Samenwerking tussen de Brabantse waterschappen om zo de kwetsbaarheid te verminderen, de kwaliteit te verbeteren en/of de kosten te beheersen (te verminderen). De verschillende terreinen zijn afzonderlijk benoemd als taakveld met per taakveld een aangewezen centrum waterschap	
Beleidsvoornemens waterschap omtrent verbonden partij			Voortzetting huidige koers	
Overige betrokkenheid overlegorganen bij VP			n.v.t.	
Financiële gegevens				
Financieel belang/basis van de bijdrage			n.v.t.	
Vermogen van de verbonden partij				
Stand 1-1-xxxx			Stand 31-12-xxxx	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Het resultaat van de verbonden partij				
	Begrotingstotaal	Aandeel Aa en Maas	Realisatietotaal	Aandeel Aa en Maas
	n.v.t	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Ontwikkelingen verbonden partij

In 2011 zijn de waterschappen de Dommel, Brabantse Delta en Aa en Maas gestart met Winnend samenwerken om invulling te geven aan het nationale verzoek tot doelmatig waterbeheer. In Brabant zijn deze doelen destijds vertaald naar:

- Kostenreductie: zorgen dat de waterschapslasten minder hard stijgen;
- Kwetsbaarheid: een verminderde kwetsbaarheid van de bedrijfsvoering, continuïteit van onze diensten waarborgen;
- Kwaliteit: een verbeterde kwaliteit van dienstverlening aan de maatschappij.

Samenwerking tussen bovengenoemde drie waterschappen kent verschillende vormen, variërend van informele onderlinge afstemming en kennisuitwisseling met gesloten beurzen tot onderlinge samenwerking waarbij één waterschap (het centrumwaterschap) werkzaamheden m.b.t. een afgesproken taakonderdeel verricht voor een of beide andere waterschappen (gastwaterschappen) en de voorgeschoten kosten en risico's worden verdeeld conform een afgesproken verdeelsleutel. Om deze laatste vorm van samenwerking juridisch vorm te geven en daarmee onder meer BTW- en aanbestedingsrisico's te verminderen, zijn de waterschappen in 2016 de meervoudige centrumregeling Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel (hierna: MCR) aangegaan. Dit betreft een gemeenschappelijke regeling zonder rechtspersoonlijkheid.

In 2022 zijn alle samenwerkingsvormen waarbij onderlinge verrekening plaats vindt binnen de 3 waterschappen geïnventariseerd en getoetst op actualiteit en is gekeken wat fiscaal (BTW) en aanbestedingsrechtelijk de meest gunstig toepasbare vorm is. Dit heeft ertoe geleid dat meer taken/samenwerkingen onder de meervoudige centrumregeling ondergebracht gaan worden, waardoor ook het beheer in de toekomst beter geborgd kan worden.

Naar aanleiding van de inventarisatie werden een aantal aanpassingen in de meervoudige centrumregeling wenselijk geacht. Daarnaast moest de Gr aangepast worden om te voldoen aan de gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen. In april 2023 hebben alle 3 de waterschappen ingestemd met de gewijzigde regeling.

In onderstaande tabel zijn de verschillende taakvelden opgenomen die de samenwerking betreft

Taak	Omschrijving
PSA infrastructuur	De Dommel richt in, beheert en onderhoud een infrastructuur personeels- en salarisadministratie ten behoeve van het personeel werkzaam bij De Dommel en ten behoeve van Aa en Maas. Dit betreft een overeenkomst kosten gemene rekening
PSA gegevensverwerking	De Dommel voert een professionele gegevensverwerking personeels- en salarisadministratie uit ten behoeve van het eigen personeel. De Dommel voert deze gegevensverwerking tevens uit ten behoeve van Aa en Maas. Dit betreft een overeenkomst kosten gemene rekening
CISO/FG (Chief Information Security Officer en Functionaris Gegevensbescherming)	De CISO tevens FG bij waterschap Aa en Maas verricht tevens bij waterschap Brabantse Delta en waterschap De Dommel alle werkzaamheden als CISO en FG. Dit betreft een overeenkomst kosten gemene rekening.
CFB (Centraal Functioneel Beheerder)	De CFB van Aa en Maas beheert tevens voor De Dommel en Brabantse Delta een aantal gezamenlijke applicaties met als doel het beheer te stroomlijnen en te professionaliseren.

	Sinds augustus zijn de waterschappen overeen gekomen deze taak niet voort te zetten. Dit moet nog geformaliseerd worden
WEB (Waterschapseisenbibliotheek)	De drie waterschappen beogen met het sluiten van deze overeenkomst de voorwaarden vast te leggen waaronder kosten en risico's van de externe kosten aangaande WEB worden verdeeld. De personele bezetting zal evenredig verdeeld worden over de drie waterschappen en valt derhalve buiten de centrumregeling. Dit betreft een overeenkomst kosten gemene rekening.
Brabantaquademie	Doelstelling is het verzorgen van onderwijsactiviteiten specifiek toegespitst op de behoefte van de drie Brabantse waterschappen. Deze taak is nog niet formeel toegevoegd aan het takenregister. Er lopen gesprekken over de inhoud van de op te stellen overeenkomst
Beleidsmatige en financiële risico's	
Door taakvelden onder te brengen in de Gr en te werken met een centrumwaterschap en kosten voor gemene rekening worden de juridische en fiscale risico's zoveel mogelijk beheerst.	